

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಬಹುದು ಈ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಒಂದೊಬ್ಬರ ಗಂಟೆ ಕಾಲಮಿತಿಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

(ii) Re : Establishment of a Sanskrit University.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್ (ಕೃಷ್ಣರಾಜ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೀತಿ ಪಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ, ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಘನತೆಗೌರವಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆತ್ಮಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದಂಥ, ಮಹಾನುಭಾವರು ಸರ್ವೋದಯದ ದಿನದಂದು ಈ ಒಂದು ಪವಿತ್ರವಾದಂಥ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

“ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ರೀಲಿನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೇ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತದೆ.”

(ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಲಾಯಿತು)

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದಂಥ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಭಿನ್ನವಿಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಎರಡನೇ ಸಾರಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಮೊದಲನೇ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕದೇ ಇದ್ದು ಇಂತಹ ಒಂದು ಪವಿತ್ರವಾದ ದಿನದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಸುಯೋಗ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲಾಕುರು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ಸಭೆಯಾದಾಗ, ಮೈಸೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿವೇದಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧವನ್ನು ಮಾಡಲಾರದು ಎಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾದಂಥ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಬರೆದು ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ವಿಲ್ ಡ್ಯೂರಂಟ್ ಅವರು “The History of the Civilisation of the world” ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ “India is mother of us all” ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು ೧೫-೨೦ ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಬರೆದಂಥ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿ ಭಾರತ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ತಾಯಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಈ ದೇಶದ ಜನಜೀವನ, ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಭಾರತ ಜಗತ್ತಿನ ತಾಯಿ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಭಾರತದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳ ತಾಯಿ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಇತಿಹಾಸ ತಜ್ಞರು ಹೇಳುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿರತಕ್ಕ ಗೌರವ ಮಾತ್ರ ಇದಕ್ಕೆ ನಿಲುಕಬೇಕಾದಂಥ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು ಯಾವುದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಎಂದು, ಜಗತ್ತಿನ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಬರೆದಂಥ ‘ದಿಸ್ಟಿಡೀಸ್ ಆಫ್ ಹಿಸ್ಟರಿ’—ಬರೆದಂಥ ಟಾಯಂಬಿ ಎನ್ನುವವರು ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಾ “ಭಾರತದ ಘನತೆ ಗೌರವಗಳನ್ನರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಸಂಪತ್ತು ಏನಾದರೂ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಇರುವುದಾದರೆ, ಈ ದೇಶದ ಭೌತಿಕ ಸಂಪತ್ತು, ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ನಾಗರಿಕತೆ ಅಲ್ಲ, ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಒಂದು ಕೊಡುಗೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಟಾಯಂಬಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಮಹಾನುಭಾವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಸೂಚಿಸತಕ್ಕ ಈ ಭಾಷೆ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದು ಕನ್ನಡದ ಜನತೆಗೆ ಗೌರವ ಸೂಚಿಸುವ ಕಾರ್ಯ, ಕನ್ನಡ ಜನ

ತೆಯ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಗೆ ಕನ್ನಡದ ವರಕವಿ, ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರದಿರತಕ್ಕಂಥ ಕನ್ನಡದ ವರಕವಿ ಕುವೆಂಪುರವರು ಹೇಳಿರುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕುವೆಂಪುರವರು ತಮ್ಮ 'ನವಿಲು' ಎನ್ನತಕ್ಕ ಕವನ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕವನವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

“ಪೃಥ್ವಿಯಾ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಭಾತದಲಿ
ಇತಿಹಾಸ ದೃಷ್ಟಿಗಸ್ತಷ್ಟು ಅಜ್ಞಾತ ಪ್ರಾಚೀನದಲಿ
ಚಿರಧವಲ ಹಿಮಶೈಲ ಪ್ರಥುಲೋರು ಪ್ರೇಂಬಿದಲಿ
ನವಜಾತ ಶಿಶುವಾಗಿ ನಲಿದ ಮಂಗಲಮಯಾ
ಆರ್ಯಮಾತೆಯ ಮೊದಲ ತೊದಲ ನಾಗರೀಕತೆಯ
ಸಾಮಗಾನದ ವಾಣಿಯಿಂದ ಮಾಡದ ಮೂರ್ತಿ
ನೀನೆಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತದ ವಾಗ್ದೇವಿ,
ಆರ್ಯರಾಗಿಹ ನಾವು ನಿನ್ನ
ಮೊಲೆವಾಲ ಸವಿಯಿಲ್ಲದೆಯೇ ಬದುಕುವೆವೆ ?
ನೀನಿಲ್ಲದೆಯದು ಭರತ ಖಂಡದ ಬದುಕು, ಸಂಪತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ? ”

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು. - ಅದನ್ನೇ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್. - ನೀವು ಹೆದರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

“ನೀನೆಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತದ ವಾಗ್ದೇವಿ,
ಆರ್ಯರಾಗಿಹ ನಾವು ನಿನ್ನ
ಮೊಲೆವಾಲ ಸವಿಯಿಲ್ಲದೆಯೇ ಬದುಕುವೆವೆ ?
ನೀನಿಲ್ಲದೆಯದು ಭರತ ಖಂಡದ ಬದುಕು,
ಸಂಪತ್ತು. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ? ”

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ. - ಸ್ವಾಮಿ, ಮುಂದೆ ಬಸವಣ್ಣನವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಖಾತರನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನೂ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್. - ಅದನ್ನೇ ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ, ಸಂಸ್ಕೃತವಿಲ್ಲದ ಬದುಕು ಈ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಕವಿ ಕುವೆಂಪುರವರು ಹೇಳಿರುವ ಮಾತನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಂಸ್ಕೃತದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವದ ಪ್ರಮುಖ ಜನತೆ ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದೆ ಅದು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಚಿಕಾಗೋ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆರೋ ಅವರು ಏನೊಂದೂ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಭಾರತದ ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯವಾದ ಮಾತು. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

“ಭಾರತವು ಸಂಸ್ಕೃತದಂಥ ಅದ್ಭುತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೇ ನೀಡಿದ ಮಹಾನ್ ದೇಶ. ಆದರೆ ಈ ದೇಶದ ನೆಲದಲ್ಲೇ ಆ ಭಾಷೆಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ನಾವು ಅಮೇರಿಕನ್ನರು ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಯಾರಾದರೂ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದರೂ ಕಲಿಯಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂಥ ವಾತಾವರಣ ಇಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ, ಹಾಗಾದರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು ನಿರತರಾಗ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕೆಂದು ಆಸೆ ಇದ್ದರೆ ಆಗ ನೀವು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ, ನಾವು ನಿಮಗೆ ಕಲಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅಷ್ಟು ಕಾಲ ನಾವು ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಜೊತೆಪಾಸವಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತಿರೋತ್ತೇವೆ.” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಆ ದೇಶದವರು ಹೇಳಿರುವ ಮಾತಿನಿಂದ ಕನ್ನಡಿಗರಾದ ನಮಗೆ ಹೃದಯ ವಿಕಾಸವಾಗಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಗೆ ಪ್ರಾತ್ಯಾಹ ನೆಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಯೇ ಹೊರತು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ದ್ರೋಹ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಪಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು

ಕಡೆಗಣಿಸಬೇಕೆಂದು ಏನೂ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಭಾರತದ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಮಾತೃಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಸಿಕ್ಕಬೇಕೋ ಆ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಾನು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಭಾರತೀಯರು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ೧೯೪೮ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬ ತರುಣ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ಡಾ॥ ಬಿ. ಎಂ. ಗುಪ್ತಾರವರು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರಿನ್ಸ್ಟನ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಾ॥ ಐನ್‌ಸ್ಟೀನ್‌ರವರನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡಿದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಡಾ॥ ಐನ್‌ಸ್ಟೀನ್‌ರವರು, ಗುಪ್ತಾರವರನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಡಾ॥ ಗುಪ್ತಾರವರು ಹೇಳಿದರಂತೆ, ನೀವು ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ನೀವು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವೇ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು, ಆಗ ಡಾ॥ ಐನ್‌ಸ್ಟೀನ್‌ರವರು “ತತ್ತ್ವ ಜ್ಞಾನಿಗಳ ತಾರುಮನೆಯಾದ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ನೀವು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು ಆಶ್ಚರ್ಯದ ಸಂಗತಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ಗ್ರಂಥಾಲಯವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿದರಂತೆ. ಅನಂತರ ಈ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಆಧಾರದಿಂದ ನನಗೆ ಸ್ಪೂರ್ತಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ವಿಜ್ಞಾನ ಮುಂದೆ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಜಗತ್ತಿನ ಅದ್ಭುತ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಗೆ ಭಗವದ್ಗೀತಾ ಗ್ರಂಥವು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಭಾರತೀಯರಾದ ನಾವು ಸಂತೋಷಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯನ್ನು ಒಬ್ಬ ಅಂಗ್ಲ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ಗೆ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿದಾಗ ಆಗಿನ ಗೌರ್ನರ್ ಜನರಲ್ ಆಗಿದ್ದ ವಾರನ್ ಹೇಸ್ಟಿಂಗ್ಸ್‌ನನ್ನು ಆ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಮುನ್ನುಡಿಯನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಾ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆಂದರೆ,

“ಒಂದಲ್ಲೊಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬ್ರಿಟೀಷರು ಭಾರತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಬಹುದಾದ ಕಾಲ ಬಂದೀತು. ಹೀಗೆ ಬ್ರಿಟೀಷರು ಹಿಂದಿರುಗುವಾಗ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದಾದ ಸಂಪತ್ತು ನಾಶವಾಗಬಹುದು, ಆದರೆ, ಈ ಭಾರತ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಂಪತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರತಕ್ಕ ಭವ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಇಡೀ ಜಗತ್ತೇ ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ” ಎಂದು.

ಅಂದರೆ ಯಾರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೋ ಅವರೇ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿದಂಥ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ವಾರನ್ ಹೇಸ್ಟಿಂಗ್ಸ್ ಮುನ್ನುಡಿಯನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಹೀಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿದ್ವಾಂಸರು ತಳೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ವಿಶ್ವಾಸ ಮತ್ತು ಧೋರಣೆ ಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡ ತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮುಂದಾದರೆ ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಗೌರವ ತರತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಕನ್ನಡನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮೂಲ ಕನಸುಂಟಿರುತ್ತದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಭಾರತವು ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಒಂದೂ ಶಾಸನ ಏನು ಇರುತ್ತದೆ. ಇದು ವೀರ ಮಿತ್ರೋದಯ ಗ್ರಂಥ ಆಧಾರಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥ ವನ್ನು ಬರೆದಂಥವನ್ನು ವಿಜ್ಞಾನೇಶ್ವರ ಎಂದು. ಈತನು ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದಂಥದ್ದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಸವ ಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ. ಬಸವ ಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದಂಥ ವಿಜ್ಞಾನೇಶ್ವರನು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು ಚನ್ನಪಟ್ಟಣದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮೆಳ್ಳೂರಿನಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದು ಈ ವೀರ ಮಿತ್ರೋದಯ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆದಿರುತ್ತಾನೆಂದು ಇತಿಹಾಸವಿರುತ್ತದೆ. ವೀರ ಮಿತ್ರೋದಯ ಗ್ರಂಥ ಈವತ್ತಿನದಿವಸ ವೆಸ್ಟಿಂಗ್‌ಹಾಲ್,

ರಾಜಸ್ಥಾನದಂಥ ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಎಲ್ಲ ಹಿಂದೂ ಜನಾಂಗಗಳು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಹಿಂದೂ ಶಾಸನವಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹುಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಪುಣ್ಯ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ನಮ್ಮ ಘನತೆ ಗೌರವಗಳಿಗೆ ಆದರ್ಶ ಪ್ರಾಯವಾದುದು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈವತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ ಅಲ್ಲದೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅಭ್ಯುದಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಒಮ್ಮೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭಾದ್ರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೂ ಆರ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೂ ಹೋರಾಟ ನಡೆದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದ್ದಂಥ ಭಾದ್ರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲು ಭಾದ್ರ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅದರ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬಗಿದು ಅದರಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿಸಿಟ್ಟಂಥ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದನಂತರ ಭಾದ್ರ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಸಾರುವಂಥ ಒಂದ ಪ್ರಮುಖ ಗ್ರಂಥ ನಮ್ಮ ನೆರೆಯ ರಾಜ್ಯವಾದ ಆಂಧ್ರದ ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿರುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಶೈಲ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಗ್ರಂಥ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಬೇರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಿಂದ ಒಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುಗಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಭಾರತಕ್ಕೆ ತರಿಸಿಕೊಂಡುರುತ್ತೇವೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಭಾದ್ರ ಗ್ರಂಥಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಶಿಸಿಹೋಗಿವೆ. ಭಾರತ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸಲು ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ನಿಲುವು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ತರುವಂಥ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈವತ್ತು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅನ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಫೆಡರಲ್ ರಿಪಬ್ಲಿಕ್ಸ್ ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟತ್ತು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಕಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಡೆಮೊಕ್ರಟಿಕ್ ರಿಪಬ್ಲಿಕ್ಸ್ ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆನಡದಲ್ಲಿ (೧೨) ಹನ್ನೆರಡು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜಪಾನ್ ದೇಶ ಈವತ್ತು ತನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯುದಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಗ್ರಂಥಗಳೇ ನಮಗೆ ಆಧಾರ ಭೂತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಈವತ್ತು ಅವರು ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಮಾಯಣ ಮತ್ತು ಪಂಚತಂತ್ರ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಜಪಾನ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈವತ್ತಿಗೂ ಜಪಾನ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ಭಕ್ತ ವೇದಾಂತಿಯವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ, ಭಗವದ್ಗೀತೆ, ಕೃಷ್ಣ ಚರಿತೆ ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರವಾಗಿ ಮುದ್ರಣ ಮಾಡಿ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಚೈನಾದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ರಾಮಾಯಣವು ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಭಾಷಾಂತರವಾಗಿ ಪ್ರಚಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಭಗವದ್ಗೀತೆಯೂ ಕೂಡ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಚೈನಾ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿತವಾಗಿತ್ತು ಐದು ಸಾವಿರ ಪುಟಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ತಿಂಗಳು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿರಬಹುದು. ಚೈನಾ ಸರ್ಕಾರವು ಐವತ್ತು ಸಹಸ್ರ ಪುಟಗಳನ್ನು ಚೈನಾ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿ ಹಂಚತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಅಮೇರಿಕ, ಬ್ರೆಜಿಲ್, ಆರ್ಜೆಂಟೈನ್, ಮೆಕ್ಸಿಕೊ, ಉರುಗ್ವೆ ಮತ್ತು ಪೆರೂಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಕೂಡ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಎಲ್ಲ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಕೂಡ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭೋದನೆಗೆ ಪೀಠವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದೆ. ಹಂಗೇರಿಯಲ್ಲಿ ೧೮೭೩ರಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪರದೇಶಗಳು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದರೆಂದರೆ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಎಲ್ಲೂ ಯಾವ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಕಂಡಿರುವದಂಥ ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ಕಂಡುಕೊಂಡು ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಂಥ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಮತ್ತು

ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಇವೇ ವಲಂತಾದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯ ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಯಾವುದೇ ರಾಷ್ಟ್ರವು ಸಾಧಿಸದಂತ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಗ್ರೇಟ್ ಬ್ರಿಟನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟನ್ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮೂಲ ಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ. Vegetarianism and its effects ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ದೊಡ್ಡ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾಸರನ್ನೂ ಗಣ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಒಂದು ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ತೆರೆಯಕ್ಕಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರವು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ.

೧೧-೦೦ ಎ.ಎಂ.

(ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿ ಪ್ರಾಣಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದ ಹುತಾತ್ಮರ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಲು ಸಭೆಯು ಎದ್ದು ಎರಡು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಮೌನವನ್ನು ಆಚರಿಸಿತು)

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇವತ್ತು ಲಂಡನ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಗ್ರಂಥಾಲಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿರತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಕೃತಯ ಗ್ರಂಥಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಅಂದ ಕೂಡಲೇ ಕೆಲವರಿಗೆ ಏನೋ ಒಂದು ಭಾವನೆ. ಮುಖ್ಯನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜನರು ಜೀವನ ಮಾಡುವ ಮಾರ್ಗದ ಗ್ರಂಥ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಲಂಡನ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯದಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥ ಸೂಚಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, ಜನಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೌದ್ಧಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯಾಗಿರತಕ್ಕ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವಿಮಾನವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ವಿಮಾನ-ನಿರ್ಮಾಣದ ವರ್ಣಾತ್ಮಕ ಗ್ರಂಥಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಇವೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳು ವ್ಯಕ್ತಪಟ್ಟಿವೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಿ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದವರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವು ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ ಜನಜೀವನಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗನುಗುಣವಾದ ವಿಚಾರಧಾರೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಇಂದು ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದಲ್ಲಿ ಉಗ್ಗೇಡ, ಅಥರ್ವಣವೇಡ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಗೆ ಅಪಾರವಾದ ಧನಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಜಗತ್ತಿನ ನಿರ್ವಣ ವಿದ್ವಾಂಸರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಟೊರಂಟೊ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಇವತ್ತು ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಪಿ.ಎಚ್.ಡಿ.ಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಇಟ್ಟು, ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಕೊಟ್ಟು ಪಿ.ಎಚ್.ಡಿ. ಪದವಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದ ಜ್ಞಾನ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಟೊರಂಟೊ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದೆ. ಹೀಗೆ ನ್ಯೂಫೌಂಡ್‌ಲಾಂಡ್ ಇತರೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಟನ್ ಮಿನ್‌ಟೋಸ್ ಮತ್ತು ವಿಕ್ಟೋರಿಯ ಇತರೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

In federal Republic of Germany it self, for instance, one goes to Tübingen and Erlangen to study vedas and Brahmanis. and Hamburg for philosophy, to Gottinger for Buddhism, and for Jainism to West Berlin and now also to Hamburg.

ಹೀಗೆ ಜರ್ಮನಿ ಮತ್ತು ಹ್ಯಾಂಬರ್ಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಆಧಾರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇರತಕ್ಕ ವೇದಗಳು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣಗಳು, ಭೌದ್ಧ ಮತ್ತು ಜೈನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಧ್ಯಯಕ್ಕೆ ಜಗತ್ತಿನ ನಾನಾ

ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸ್ಥಾನ ಮಾನಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಜಗತ್ತಿನ ಅನೇಕ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ, ದಕ್ಷಿಣಭಾರತದ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಕೇರಳದಲ್ಲಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಾಗಲೀ ಇಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನು ದಕ್ಷಿಣಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವಕ್ತಾರರಿಂದ ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅಪಾರವಾದ ಧನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಮೇಲು ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಮೇಳನ ನಡೆದಾಗ ೧೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಒಂದು ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಆಗಮ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಕಟಣೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅಪಾರವಾದ ಧನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಅನ್ಯಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಉದಾರ ಧನ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಿರತವಾಗಿದೆ. ಆ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರಾದ ನಾವು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬರುವಂತಹ ಸಹಾಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಸಾಮಾರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಬಾರದು ಎಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಕೊನೆಯ ಮಹಾರಾಜರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಜಯಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರ್ ರವರು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ವಿದ್ವಾಂಸರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಒಮ್ಮೆ ಅಮೇರಿಕದ ಪ್ರವಾಸ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಮೇರಿಕ ದೇಶದ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಹೋದಾಗ ಇಡೀ ಗ್ರಾಮದ ಜನ ಮನೆ ಮಾತಿನಂತೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಾತ್ರ ಭಾಷೆಯೇ ಎನ್ನುವ ಕಲ್ಪನೆ ಉಂಟಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದದ್ದನ್ನು ನಾನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ನೋಡಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಬಗ್ಗೆ ಅನ್ಯದೇಶದವರು ತಾಳಿರತಕ್ಕ ಪವಿತ್ರ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಕನ್ನಡಿಗರಾದ ನಾವು ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸ್ಥಾನ ಮಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿರುವುದು ಯುಕ್ತವಾದ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಅದರ ಪ್ರಚಲಿತದ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಮಹಾನುಭಾವರು ಅಡಿರಾವ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ,

ಡಾ|| ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್ ರವರು : ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಶಿಕ್ಷಾಲಯಗಳಲ್ಲೂ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಪ್ರಧಾನ ಸ್ಥಾನ ದೊರೆಯುವುದಷ್ಟೇ ಸಾಲದು ಅದರ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದೊರೆಯಬೇಕು.”

ಪಂಡಿತ ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರು ದಿನಾಂಕ ೧೫-೨-೧೯೪೯ ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು : ಭಾರತದ ಅತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನಿಧಿ ಹಾಗೂ ಪರಂಪರಾ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ವಸ್ತುವೆನಿಸುವುದೆಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರೆ ನಾನು ತತ್ಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಅದರಲ್ಲಿನಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎದುತ್ತರಿಸುತ್ತೇನೆ.”

ಇನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಪ್ರಧಾನ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಎ. ಪತಂಜಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:—

“ಹೇಗೆ ಹಿಂದಿಗೆ ಈ ದೇಶದ ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆಯೆಂದು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದೇವೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಕಡ್ಡಾಯ ಸ್ಥಾನವಿದ್ದೇ ಇರಬೇಕು”

ಇನ್ನು ಕೇಂದ್ರದ ಮಾಜಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ನುಹಮ್ಮದ್ ಅಲೀ ಕರೀಂ ಭಾಯಿ ಭಾಗಲಾ ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:—

“ಮಾತ್ರ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡಬೇಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣವು ಶಿಕ್ಷಣದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಬೇಕು;

ಇನ್ನು ಜೈನಾದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಪರವಾಗಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ರಾಯ ಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದು ಅನಂತರ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ನೆರವಾಗಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದಂಥ ಇತಿಹಾಸ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆದಂಥ ಸರದಾರ್ ಕೆ. ಎಂ. ಫಣಿಕ್ಕರ್ ಅವರು ಈ ನೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:—

“ಸಂಸ್ಕೃತದ ಗಾಂಭೀರ್ಯ ಹಾಗೂ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನೇ ನಾವು ಹೊಗಳುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ. ಅದರ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತಾ ಮನೋಭಾವ ಮೂಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಈ ಭಾಷೆಯು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಭಾರತೀಯನ ಜೀವನದ ಅಂಗವೆನಿಸಬೇಕು.”

ಈ ರೀತಿ ಇತಿಹಾಸ ಸಂಶೋಧಕರು, ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧಾಂತಿಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಈ ಭಾಷೆಗೂ ಸಹ ಅಪಾರವಾದ ಸಹಾಯ ಹಾಗೂ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದು ಅವಶ್ಯವಿದೆ. ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಡಾ|| ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರೊಡನೆ ನನ್ನ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸಂಪರ್ಕ ಇತ್ತು. ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ಅವರ ಒಡನಾಡಿಯಾಗಿ ಹಾಗೂ ಅವರ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ ಅವಕಾಶ ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವರೊಡನೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ನನಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿತ್ತು. ನಾನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಇದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರ ಮೂರು ದಿನಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿತ್ತು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅವರ ಬಿಡಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೀವು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಅಭ್ಯಾಸ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಿದಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ ಏಕೆಂದರೆ, ಅವರ ಕಾಶಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಅದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಾೀಣತೆ ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ತರಣಾಗತನಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾೀಣತೆ ಪಡೆಯಲು ನಿಮಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಅವಕಾಶವಾಯಿತು ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ಅವರು ಋಗ್ವೇದ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ನಾನು ೪೦ ಸಲ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರು ಋಗ್ವೇದ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಪ್ರಕಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಒಟ್ಟು ೩೬ ಸಂಪುಟಗಳ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಂಥ ಒಂದೊಂದು ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿಯೂ ಸಾವಿರ ಪುಟಗಳಿವೆ, ಇಷ್ಟೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಕಾರದ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ನಾನು ೪೦ ಸಲ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಈಗ ಯಾವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಂಡಿತರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧ, ನನಗೆ ಅಂತಹ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಂದರೆ ಅವರು ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅದ್ವಿತೀಯ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರ ನಂತರ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಂದಂಥ ವಿದ್ವಾಂಸರುಗಳು ಈ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅಪಾರ್ಥ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ವಿಕೃತ ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದರು. ನಾನು ಶ್ರೀ ಭಗವಾನ್‌ದಾಸ್ ಅವರ ಶಿಷ್ಯನೂ ಕೂಡ ಆಗಿದ್ದೇನೆ, ಮದ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯಗಳ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಪ್ರಕಾಶ್ ಅವರು ಇವರ ಮಕ್ಕಳು ಶ್ರೀ ಭಗವಾನ್‌ದಾಸ್ ಅವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದಾಗಲೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆದರು. ಇವರು ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರ ನಿಕಟಪರ್ತಿಪಥ ಆಗಿದ್ದರು. ಇವರು ಹೇಳಿದ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ೩೫ ಸಹಸ್ರ ಶ್ಲೋಕಗಳಿವೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷೆಯ ಒಂದು ಗಾಂಭೀರ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಈ ಶ್ಲೋಕಗಳಿಂದ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಓದಲು ಮತ್ತು ಬರೆಯಲು ಬರದ ಒಬ್ಬ ಕುರುಡ ಸಹ ಈ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಬೇರೆಯೆ ವರಿಂದ ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ನಾನೂ ಸಹ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕಲಿತಿದ್ದೆ. ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಣಗಳು ಏನಿವೆ ಅಂದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಕ್ಷತ್ರಿಯ, ವೈಶ್ಯ ಹಾಗೂ ಶೂದ್ರ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಣಗಳು ಏನಿವೆ, ಈ ವರ್ಣಗಳಿಂದ ಜನರಲ್ಲಿ ತಾವು ಮೇಲು, ತಾವು ಕೀಳು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೆಲವರು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಈ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಣಗಳೂ ಸಹ ಸಮಾನವೂ ಅಥವಾ ಒಂದರ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ಇವೆಯೋ ಎಂದು ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರನ್ನು ಒಂದು ಸಲ ಡಾ|| ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರು ನಿರುತ್ತರಾದರು.

ಶ್ರೀ ಭಗವಾನ್‌ದಾನ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಈ ಚಾತುರ್ವರ್ಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಶೂದ್ರ ಎಂಬ ಪದದ ಅರ್ಥ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಅವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. He stands on the first row. ಅಂದರೆ ಶೂದ್ರ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಯಾರು ತನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೋ ಅವನೇ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿ ಹಾಗೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನಕ್ಕಾಗಿ ಯಾರು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವರೋ ಅವರು ಬಾಹ್ಯರು.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅವರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಜಾತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ತಾವು ಲಿಂಗಾಯಿತ ಎಂದು ಬರೆಯುತ್ತೀರಿ. ಅದರ ಬರಲು ತಾವು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಎಂದು ಏತಕ್ಕೆ ಬರೆಯಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ನಾನು ಈಗ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಜಾತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕು ವರ್ಣಗಳು ಏನಿವೆ, ಅವು ಜಾತಿಗಳಲ್ಲ. ಯಾವ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲೀ, ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲೀ, ಹುಟ್ಟುತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರತಿ ಮಗುವಿನಲ್ಲೂ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನ ವಿರುತ್ತದೆ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿಕೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಅದನ್ನು ಮನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಮನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ತಪ್ಪು. ಮನುವಿನ ಬಗ್ಗೆ ತಪ್ಪಾಗಿ ಅರ್ಥ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಯಾರಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನವಿರುತ್ತದೋ ಅವರಲ್ಲಿರೂ ಸಹ ತಮಗೆ ಬರುವಂತಹ ಎದರು ತೊಡರುಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನೂ ಕೂಡ ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ದಾಸನಾಗದೆ ಆ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ ವೈಶ್ಯನಾಗುತ್ತಾನೆ. "This is an individual soul. This must become cosmic soul". ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಣಗಳು ಏನಿವೆ. ಇವು ಜಾತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಏನಿದ್ದರೂ ಈ ವರ್ಣಗಳ ಮೂಲಕ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಗುಣಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಏನು ? ಅದನ್ನು ಹೇಳಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಅದನ್ನು ಸಹ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಬಡವರು ಇರಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು.

ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಇರಬಾರದು ಎಂದು ಜನತೆಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷವೇ. ಈ ತತ್ವದಲ್ಲಿ ದೋಷ ಇಲ್ಲ. ಯಾರು ಈ ತತ್ವವನ್ನು ತಲೆಮೇಲೆ ಹೊತ್ತು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಂದುವೇಳೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ದೋಷ ಇದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಿ ದೋಷ ಇದೆ, ಎಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಇವೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ತಿದ್ದಬೇಕು. ಆದರೆ ಈವಾಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ತಿದ್ದದೆ ಅದನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ದೋಷವನ್ನು ತಿದ್ದಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ದೋಷ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕಿತ್ತು ಒಗೆಯುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ದೋಷ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ದೋಷ ಇದೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇರುವವರು ಅದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಕಿತ್ತು ಒಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ತಿದ್ದಿದರೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಈ ಭಾಷೆ ತಿಳಿದೀವು. ಕೆಲವರು ಇದನ್ನೇ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ತಮಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರು ಈ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡದೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಏನು ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇತ್ತು, ಮತ್ತು ಜನತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ದೋಷ ಇತ್ತು ಅದನ್ನು ತಿದ್ದುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲಾ, ಅವರು ಈ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು

ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದುದರ ಕಾರಣ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾ ದೋಷವನ್ನು ತಿದ್ದುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲರೂ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರೂ ಸಹ ಅದೇ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಆದರೆ ಶಿಕ್ಷಣ "ವಿಸ್ತೃತ" ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನದೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಇಬ್ರಾಹಿಂರವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹನ್ನೆರಡನೇ ಶತಮಾನದಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಇದು ಬೆಳೆದುಬಂದಿರುವ ಭಾಷೆ. ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧನ ಕಾಲ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕಾಲವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಕ್ರಾಂತಿ ಮಾಡಿದ ಕಾಲವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆದಂಥಾ ಶ್ರೀ ಬಸವಣ್ಣನವರು ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸರಳವಾದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ರಚನೆ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಯಬೇಕು ಅಂತ ಮಾಡಿದರೂ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕ್ರಾಂತಿಯೇ ನಡೆದಿದೆ. ಸುಮಾರು ೨೫ ಸಾವಿರ ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧ ದೇವನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಬೆಳೆದುಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಭಾಷೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೂ ಪರಿಚಯವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಕ್ರಾಂತಿ ಮಾಡಿದರು. ಹಾಗೆಯೇ ಸ್ಥಳೀಯ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ರಚನೆ ಮಾಡಿ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಇದರ ಪರಿಚಯವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರು. ಈಪೂರ್ವ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಜನತೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡೆಬೇಕಾದ್ದು ಒಂದು ಅಂಶ ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರ, ಅಂದರೆ ಲಾಜಿಕ್. ಈ ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಭಿನ್ನ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿರುವುದು ಸಹಜ. ಭಾರತೀಯರಾಗಿರುವ ಹಿಂದೂ ಮಂಸಲ್ಮಾನ ಕ್ರೈಸ್ತ, ಜೈನ, ಬುದ್ಧ ಮುಂತಾದ ಭಿನ್ನಜನಾಂಗಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಪ್ರಮಾಣಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲೂ ಭಿನ್ನ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ತಮಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ತರ್ಕ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಗಣ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶದವರು ಬಹಳ ಮುಂದುವರೆದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆದಂಥಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಬೆಳೆಯಲಿ ಎಂದು ವಾರಣಾಸಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವೇ ಇದೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹೇರಳವಾದ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ, ಇದು 'ಮೃತ' ಭಾಷೆ ಅಲ್ಲ, 'ವಿಸ್ತೃತ' ಭಾಷೆ ಅನ್ನುವುದು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ೧೯೬೦ರ ನಮ್ಮ ಜನಗಣತಿ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಸ್ಕೃತವೇ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಾಗಿರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ೨೫೪೨ ಎಂದು ಇದೆ. ಮರಾಠ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಕ್ಕೆ ೬೮ ರಷ್ಟು ಮಲೆಯಾಳದಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಕ್ಕೆ ೭೦ ರಷ್ಟು, ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಕ್ಕೆ ೮೦ ರಷ್ಟು ಶಬ್ದಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡವು ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕನ್ನಡದ ಮಹಾಕವಿಯಾದ ಅದಿಪಂಪನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ, ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ : —

“ಕದಳೀಗರ್ಭಶ್ಯಾಮಂ,

ಮೃದು ಕುಟಿಲ ಶಿರೋರುಹಂ ಸರೋರುಹವನ :

ಮೃದುಮಧ್ಯಮತನು ಹಿತಮಿತ

ಮೃದುಪಚನಂ ಲಲಿತಮಧುರ ಸುಂದರವೇಷಂ” ಎಂದು.

ಇದು ಸುಂದರವಾದ ಕನ್ನಡ ಆದರೆ ಈ ಒಂದು ಶ್ಲೋಕದ ಮಾತು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಇದು ಕನ್ನಡದ ಶ್ಲೋಕ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಜನ ಎಷ್ಟು ಜನರು ಇದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು ? ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಪದಕರ ಮಹಾಕವಿ ತನ್ನ ೧೧ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ 'ರಾಜಶೇಖರ ವಿರಾಸ' ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಪದ್ಯವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ನೂರಾರು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಓದಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ನಾವು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ನಾವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು

ಬೆಳೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಭಾಷೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕು, ಬೆಳಗಬೇಕು ಅನ್ನುವುದಾದರೆ ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾದರೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಲೇಬೇಕು. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ನಮ್ಮ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಒಂದು ರಾಕೆಟ್ ಅನ್ನು ನವಾಡ ಅನ್ನುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹಾರಿಸಿದಾಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬಗ್ಗೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶದವರು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಒಂದು ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಿ ಅವನು ತನ್ನ ಜೀವನದ ಒಂದು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ಕೀರ್ತಿ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನ ಏನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದನೋ ಅದನ್ನು ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ತೋರಿಸಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಭಾರತೀಯರಾದ ನಾವು ಈ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾ ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ನಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾವು ಇತರರಿಗೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಆತ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಈ ವಿಷಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈಪೂರ್ವದ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಇದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರು ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ವತ್ತಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಈ ಭಾಷೆಯನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಯಾರು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ವೈದ್ಯರು ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಉಪಚಾರ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ. ವೈದ್ಯರು ಇರುವುದು ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಉಪಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈಪೂರ್ವ ವೈದ್ಯರ ಉಪಚಾರ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸಿಗಬೇಕು ಅನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಈ ವೈದ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ದೊರೆಯಬೇಕೆನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ, ಆ ಒಂದು ಅಡಿಮಾಯ ವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

೧೧-೩೦ ಎ.ಎಂ.

ಈ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ ಘನತೆ ಗಾಂಭೀರ್ಯಗಳು, ವಿಚಾರ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಮತ್ತು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಈ ದೇಶದ ಸಾರವನ್ನು ಗಾಂಭೀರ್ಯವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿ ಆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಭಾರತದ ಹಿರಿಮೆ ಮತ್ತು ಘನತೆಯನ್ನು ಕುಂಟೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಭಾರತದ ಹಿರಿಮೆಗೆ ಶೋರುಮತಹ ಅಗೌರವ, ಭಾರತದ ಜನತೆಗೆ ಅಪಚಾರ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡನಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ವಾಂಸರೂ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಬಸವಣ್ಣನವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಚನವನ್ನು ಬರೆದರು. ಅನೇಕ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬಸವಣ್ಣನವರು ಬರೆದ ಶ್ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವಂತಹ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶ್ಲೋಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಸುಂದರೇಶ್ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಣ್ಣನವರು ವೇದ, ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಅಳವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡಾ ಆ ಒಂದು ಹಲವಾರು ವಚನಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ಎಷ್ಟು ಅಳವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಹದಿನಾರು ವರ್ಷದ ಹರೆಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ವೈರಾಗ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ತನ್ನ ವಚನ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ವಚನಗಳಿಗೆ ಹಲವಾರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಿರುವುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಬಸವಣ್ಣನವರ ಮಹಾಮನೆಯಲ್ಲಿ ದನಕಾಯುವವರು ವೈದ್ಯಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರು ಎಷ್ಟೋಜನ ಕಸಗುಡಿಸುವವರು ಎಲ್ಲರೂ ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನಿಗಳಾದರು. ಆದರೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ಭಕ್ತಿ ಶೋರಿಸುವಂತಾದ್ದು ಎಲ್ಲಾ ವಚನಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೂರಾರು ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಂತಹ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುವಂತಾದ್ದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಕಾಲವನ್ನು ವ್ಯಯಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಕೂಡಾ ಹಿರಿಮೆ ಗಿರಿಮೆಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಸಂಸ್ಕೃತದ

ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ ಪಡೆದ ವಿದ್ವಾಂಸರಂ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಇವತ್ತು ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕು; ಭಾಷೆ ಮಧುರವಾಗಬೇಕು, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ತನ್ನ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಮಾನವಿರತಕ್ಕಂತ ಕನ್ನಡಿಗರು, ಅದಕ್ಕೆ ಪೋಷಕರಾಗಿರತಕ್ಕಂತವರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಕನ್ನಡಿಗರು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗುತ್ತೇವೆಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.— ಆಗ ತಾವು ಈ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರಸಲೂಷನ್ ತರಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ತಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಹೊಗಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು ?

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರನ್.— ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಇದೆ, ಕನ್ನಡ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಧನ್ಯವಾದಗಳು ಆದರೆ ಇಡೀ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವಿಲ್ಲ ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಮದ್ರಾಸ್ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು, ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾರಣವಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಆಂಧ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಡ್ಡಿ ಇದೆ. ಮತ್ತೆ ಕೇರಳ, ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಅಡ್ಡಿ ಯಾಗಿರುವುದು ಗಮನದಲ್ಲಿರಲಿ, ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ನೀವು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೆ ನೀವು 25-30 ರೂ. ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಾದರೆ, 25-30 ರೂ. ಕೇಂದ್ರ, ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಇದರಿಂದ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅದೇ 100ಕ್ಕೆ 1 ರೂಪಾಯಿ ಧನ ಸಹಾಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ, ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಸದುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರುವ ಹಣ ಅದನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಸ್ಟೇಟ್ ಫೌಂಡೇಷನ್ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತ ಸಂಶೋಧನಾಲಯಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇವುತ್ತು ಸ್ಟೇಟ್ ಫೌಂಡೇಷನ್ ಅಥವಾ ಅಮೇರಿಕಾದಿಂದ, ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅನುದಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನ ಸಹಾಯ ಕೋರಿದರೆ, ಬರುತ್ತದೆ. ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುತ್ತದೆ. ಸಹಸ್ರಾರು ಜನರಿಗೆ ನೀವು ವಿದ್ವಾಂಸರನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸುತ್ತೀರಿ, ಜೀವನೋಪಾಯ ಮಾರ್ಗ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂತ ಭಾಗ್ಯ. ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ, ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂತ ದಾರ್ಭಾಗ್ಯದ ಜನ ನೀವು ಆಗುವುದು ಬೇಡ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ತೆಗೆದು ಕೊಡಲೇ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರಲ್ಲ, ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಡ ಅನ್ನುತ್ತೀರಿ, ಜ್ಞಾನ ಬೆಳೆದರೆ ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಡ ಅನ್ನುತ್ತೀರಿ ? ಬರುವುದನ್ನು ನೀವು ಬೇಡ ಅನ್ನುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೂ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಇದು ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಬಹುಶಃ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಏನಾದರೂ ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂತ ಪ್ರಭಾವಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಏತಕ್ಕೊಂದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣ ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂತ ಎಲ್ಲಾ ಹಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂತವ ಅಧಿಕೃತ ಕೋ ಆರ್ಟಿನೇಷನ್ ಅಫೀಸರ್ ಇದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು, ಇದ್ದರೆ, ಅವರು ಹಣವನ್ನು ನಿಮಗೆ ರವಾನೆ ಮಾಡಬಹುದು ಇಷ್ಟೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳಿದ್ದಾವೆ, ಎಷ್ಟು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣ ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ, ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಎಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಹಣ ಸಿಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಗೊತ್ತು ತರುವಂತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡುವಂತ ಕೋ-ಆರ್ಟಿನೇಷನ್ ಅಫೀಸರ್, ಸಮರ್ಥರಾದಂತ ಅಧಿಕಾರಿ, ಇವತ್ತು ನೀವು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ, ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪ್ರಗತಿಗೆ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಕೊಡತಕ್ಕಂತವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಗೆ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ

ಆಯೋಗ ವಿನಿರ್ದೆ, ಅದು ಹೇರಳವಾಗಿ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂತ ಕೃತಿಗಳನ್ನು, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತ ಅನೇಕ ಲುಪ್ತವಾಗಿರತಕ್ಕಂತ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಆದರೆ, ಇವತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಶರಣ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು, ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನೂ, ವಿಫಲವಾಗಿ ಪ್ರಕಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಧನ ಸಹಾಯ ನಾವು ಇದರಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಹಾಭಾರತ ಈ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಈ ಮಹಾಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದೆ, ನಾಳೆ ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಆಸೆ ಪಟ್ಟಿರುವಂತೆ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಭಾವ ಚಿತ್ರವನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಆದರೆ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರ ಸಂದೇಶ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಎಷ್ಟು ಗ್ರಂಥಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇವೆ, ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ ? ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ವತಿಯಿಂದ ಆಗಿರುವ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಉಪಕುಲಪತಿಯವರಿಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಪತ್ರ ವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಒಂದು ಪೀಠವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರ ಸಮಗ್ರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿ, ಈ ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಮನ ಮೆತ್ತು ಪುನಃ ಮನಗೆ ಮುಟ್ಟುವಂತಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಎಂದು, ಇವತ್ತು ಕನ್ನಡ ಕವಿ ಕುವೆಂಪು ಬರೆದಿರುವ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಓರೂಪಾಯಿಗೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಿ ನಾವು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ರಾಮಾಯಣ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ದೇಶದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಸಮರ್ಥ ಸಂದೇಶವನ್ನು ನೀಡಿ ದುಡಿಯುವಂತೆ ಒಬ್ಬ ಮಹಾನುಭಾವ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರ ವಿಫಲ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿಸಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿಸಿ ಅವನ್ನು ಜನತೆಯ ಮನ ಮನಗೆ ಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ನಾವು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೇನೆ ಇವತ್ತು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ ಮಹಾನು ಕೃತಿಗಳು, ಸಿರಿಬುವನಿಯ ಒಂದು ಗ್ರಂಥ ವಿಫಲವಾದ ಚರ್ಚೆ ತೊಡಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಬಹುದು. ಒಬ್ಬ ಸಂಶೋಧಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಅವನಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪೋಷಣೆ ದೊರೆಯಬೇಕೋ ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ, ನೀರು ಕುಡಿದು ಪ್ರಾಣ ಬಿಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಿರಿಬುವನಿಯ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರವಾದ ಹಾಗೂ ಅದ್ವಿತೀಯವಾದ ಗ್ರಂಥ. ಜಗತ್ತಿನ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಗ್ರಂಥ. ಅಂತಹ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಅದ್ಭುತವಾದ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿರಾಸಕ್ತರು ಹಾಗೂ ರೀತಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಾರೆ. ಇದು ಆಗಬಾರದು. ಕನ್ನಡದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಆಶೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ದೇಶ ಈ ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಮೆಡಿಕಲ್ ಸೈನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅನೇಕ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಅವರು ನಮಗೆ ಅನುದಾನದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ಹುಗ್ಗೇದ ಮುತ್ತು ಅಥರ್ವಣವೇದಗಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ನಾವೂ ಕೂಡ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ? ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಶಾಸ್ತ್ರ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರರಾಣಿಕಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ 2 ಸಂಸ್ಕೃತ ಪ್ರವಾಹಗಳು ಹರಿಯುತ್ತಿವೆ. ಒಂದು ವೇದಾಂತ ಪ್ರವಾಹ, ಇನ್ನೊಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪ್ರವಾಹ. ಈ ವೇದಾಂತ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಹೇದ ಮುತ್ತು ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಗ್ರಂಥಗಳು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಿವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಗಮ ಗ್ರಂಥಗಳು ಏನಿವೆ ಅವು ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸು

ತ್ತಿವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ೨೮ ಆಗಮಗಳು ಇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಗಮದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ತಮಗ್ಗೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಶ್ಲೋಕಗಳು ಇದೆ ಎಂದರೆ ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಬರೆದು ಅದರ ಮುಂದೆ ೨೦ ಸೊನ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಶ್ಲೋಕಗಳು ಈ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಗಮ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ೨೮ ಆಗಮ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಕನ್ಯಾಸ್ತುತ್ಸವ್ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕನ್ಯಾಸ್ತುತ್ಸವ್ ಸೈನ್ಯ ಎಂದೇ ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರ ದೃಢವಾದಿಂದ ನಮ್ಮ ಇಡೀ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅರವಿಂದಾಶ್ರಮ ದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಗ್ರಂಥಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರ ರಾಧಂಥ ಡಾ|| ಮಲ್ಲೇವರ ಶ್ರಮದಿಂದ ಕೆಲವು ಗ್ರಂಥಗಳು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಈ ಆಗಮ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಸಹಾಯವೂ ಇದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಜ್ಞಾನ ಆಗಮ ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧಾಂತ ಆಗಮ ಗ್ರಂಥಗಳೂ ಇವೆ. ನಾನು ಆಗಲೇ ಮೂಲ ಆಗಮಗಳು ಕೇವಲ ೨೮ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ೪೦೦ ಉಪಾಗಮಗಳೂ ಕೂಡ ಇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜ್ಞಾನಸಂಪತ್ತಿನ ವಿಶಾಲತೆ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಭಾರತ ಎಷ್ಟು ಸುಪ್ರತಭಿತವಾದ ದೇಶ, ಎಷ್ಟು ಅತುಲ್ಯಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ದೇವರು ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಿ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ವೈಭವೋಪೇತ ಭವನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಸ್ಮರಣದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಯಾವ ಗ್ರಂಥಗಳು ಸುಂದರವಾದ ಜೀವನ ಹಾಗೂ ಸುಂದರವಾದ ಭವನಗಳ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದುವೋ ಅಂತಹ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಮಣ್ಣು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಮರೆತು ನಾವು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಉಪಚಾರಗಳಿಗೆ ದಾಸರಾಗಿ ನಿಜವಾದ ಸತ್ತ್ವವನ್ನು, ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಮರೆಮಾಚುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಗೆ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಗೆ ಆಧಾರ ಭೂತವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಶಾಸ್ತ್ರ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿಸಿ, ಹಾಗೆ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಜನತೆಗೆ ನಿಜವಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇವತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಡೀ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪಾರಣಾಸಿಬ್ಬಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಹಾ ವಿದ್ಯಾಪೀಠವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಗೆ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ೧೦೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಹಾ ಪಾಠಶಾಲೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರು. ಇವತ್ತು ಅದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜಾಗಿದೆ. ಆಮೇಲೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ೬೦-೭೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀ ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಯಿತು. ಈಗ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹಿರಿಯ ಹಾಗೂ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸಮ್ಯಕ್ ಪೂರ್ವಿಕರು ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಹಿರಿಮೆ ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾದದ್ದು. ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಂಠಬದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ತಲೆ ಸಹಸ್ರ ಹೋಳಾಗಲಿ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ವೀರ ವಾಣಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದಂಥ ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜ ಭಗವತ್ಪಾದರು ತಮಿಳುನಾಡಿನಿಂದ ಕನ್ನಡನಾಡಿಗೆ ಬಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯವನ್ನು ಬರೆದದ್ದು ಮೇಲುಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ. 'ಶೂದ್ರರು ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕಲಿಸಿಕೊಟ್ಟಂತಹವರ ತಲೆ ಸಹಸ್ರ ಹೋಳಾಗುತ್ತದೆ' ಎಂದು ಪ್ರಚಾರ ಇದ್ದಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜರು 'ಹರಿಜನರೂ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಕಲಿಯಲಿ, ಅದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಲಿ, ನನ್ನ ತಲೆ ಸಹಸ್ರ ಹೋಳಾದರೂ ಟೀಕೆಯಿಲ್ಲ, ಸಹಸ್ರ ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರವಾದರೆ ಸಾಕು' ಸಹಸ್ರ ಹರಿಜನರು ಉದ್ಧಾರವಾದರೆ ಮುಂದೆ ಹರಿಜನರು ತಾರೀತಾನಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಮೇಲುಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಕ್ಕೆ ಭಾಷ್ಯವನ್ನು ಬರೆದು ಅವರ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಜನತೆಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಸಹಸ್ರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜ ಭಗವತ್ಪಾದರ ಹುಟ್ಟು ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರ ಬದುಕು ಕಷ್ಟವಾದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು 'ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯವನ್ನು' ಬರೆದರು. ಅವರ ಜೀವನಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಾತುಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಏನು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯ ಎಂಬ

ಸಿದ್ಧಾಂತ ಬೋಧಕ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಅವರು ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಾಗ ವ್ಯಾಕರಣ ಗ್ರಂಥ ಹಾಗೂ ತಾರ್ಕಿಕ ಗ್ರಂಥಗಳು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಗ್ರಂಥಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕದೇ ಇದ್ದು ದರಿದ್ರ ಅವರು ಮತ್ತು ಅವರ ಶಿಷ್ಯ ಶ್ರೀ ಬಿರೇಶಿ-ಇಬ್ಬರೂ ನೇಪಾಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಆ ಗ್ರಂಥ ವನ್ನು ದರ್ಬಾರ್ ಲೈಬ್ರರಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಆ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಒಂದು ಬಾರಿ ಕೈಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಒದಿದ ರಾಮಾನುಜರು ಒಮ್ಮೆಗೇ ಅದನ್ನು ಬಾಯಿಪಾಠ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಅದನ್ನು ಅವರು ಪುನರುಚ್ಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಶಿಷ್ಯ ಅದನ್ನು ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತ ಬೋಧಕ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆದರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಹಿರಿಮೆ ಅದ್ವಿತೀಯವಾದದ್ದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ದ್ವೇಷ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದೂ ಅಲ್ಲ; ಕೇವಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಸಂಸ್ಕಾರ, ನಡೆನುಡಿಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದೂ ಸಲ್ಲ. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಪಡೆದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಅದ್ವಿತೀಯ ವಿಧಾಂಸರೂ ಜನಿಸಿದಂಥ ಈ ಪುಣ್ಯಭೂಮಿ ಕನ್ನಡನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜರಂತಹ ಮಹಾನುಭಾವರು ಅನೇಕರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಗಾಗಿ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಘನ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಧಾಂಸರ ಗ್ರಂಥಗಳು ಇವತ್ತು ಪ್ರಕಟವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆಗೊಳಪಟ್ಟು ಇನ್ನೂ ಪ್ರಕಟವಾಗದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಹಸ್ರಾರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳು ಇವೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಿರಿಯಂಟರ್ ರೀಸರ್ಚ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಗ್ರಂಥ ಇವತ್ತು ಪ್ರಕಟವಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಸುಮಾರು ೬೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕು. ಅವೆಲ್ಲಾ ಜೀವನ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವಂಥ ಗ್ರಂಥಗಳು. ಹೀಗೆ ಇಂತಹ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಧಾಂಸರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಧಾಂಸರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಮೈಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಮೈಸೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವ ವಿಧಾನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮೂಲ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ 'ಸುಧರ್ಮ' ಎಂಬ ದಿನಪತ್ರಿಕೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲೇ ಇವತ್ತಿಗೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯ ವಾರ್ತಾ ಪತ್ರಗಳು ಪ್ರಕಟ ವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸುಧರ್ಮ ಎಂಬ ದಿನಪತ್ರಿಕೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಜನರು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆಗಳೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೇ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಭಾರತೀಯ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಕೇಂದ್ರದವರು ದೆಹಲಿಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ವಾರ್ತಾ ಪ್ರಸಾರದಲ್ಲಿ ದಿನಕ್ಕೆ ಎರಡು ಭಾರಿ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ವಾರ್ತೆಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತರಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದವರೂ ಕೂಡ ಒಂದೇ ಒಂದು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಈ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಸಾಕು ಬಹುಶಃ ಆ ವಾರ್ತೆ ಆರ್ಥವಾಗುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಅದೇ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಅವಕಾಶವಾಗುವಂಥ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಬರುವ ಸಂಸ್ಕೃತದ ವಾರ್ತೆ ಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಸಾಕು. ಎಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೂ ಕೂಡ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಅರ್ಥವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ. ಅಷ್ಟು ಇನ್ನಾಗುತ್ತದೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಭಾಷೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಮಯ್ಯ (ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯ್ತಿ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನೀರಿಳಿಯದ ಗಂಟಲಲ್ಲಿ ಕಡಬಂ ತೆರುಕಿದಂತಾಗಿದೆ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಭಾಷೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.— ಕಡಬಂ ಪಲ್ಲಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೊಡೆ ಅದು ಅರಗಿಹೋಗಿ ಅದರೊಳಗಿರುವ ಸಿಹಿ ಹೂಣ್ಣ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಭಾಷೆ. ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣೀಭೂತವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಈ

ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಈಗ ಮೈಸೂರು ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ಗೌರವಕ್ಕೆ, ಭಾಗ್ಯಕ್ಕೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಭಾಗಿಯಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದ್ದರೆ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರೇ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ನಾನು ತಂದಿರುವ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಿಸಿ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರು ಸಹಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಡಿ. ಟಿ. ರಾಮಂ (ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ) ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಗಾಧರನರವರು ತಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ನಿರ್ಣಯವಾದರೂ ಎನ್ನೆಂದರೆ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಮೈಸೂರು ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜನ್ನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಗಾಧರನರವರು ಎಷ್ಟೋ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮಗು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಅಭಿಮಾನವಿಟ್ಟು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಂಡು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿಸುವ ಧೋರಣೆ ಏನಿದೆ ಇದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಗಾಧರನರವರು ಅನೇಕ ಉದ್ದಾಮ ಕವಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಅವರ ಭಾಷೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉದ್ದಾಮ ಪಂಡಿತರಿಗೆ, ಉದ್ದಾಮ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿ ತಾನೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕನ್ನಡದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿದರೆ ಎಂತಹ ಒಂದು ಸುವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹಾಸು ಹೊಕ್ಕಾಗಿರುವ ಹಾಡು ಭಾಷೆ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ. ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೆಸರಾಂತ ಉದ್ದಾಮ ಕವಿಗಳಾದ ಹರಿಹರ, ರನ್ನ ಪಂಪ, ರಾಘವಾಚಾರ್ಯ, ಬಸವೇಶ್ವರರು ಬರೆದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಕನ್ನಡದ ಕಾವ್ಯಗಳು ಎಷ್ಟು ಸುಂದರವಾಗಿವೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ವಜ್ಞರ ವಚನಗಳು ಇವೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಗ್ರಂಥಗಳ ತತ್ವಜ್ಞಾನವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕಂತದ್ದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜನ್ನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಬಾರದು. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಮೊದಲೂ ಕನ್ನಡದ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕನ್ನಡದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಗಾಧರನರವರು ತಂದಿರುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಭಾಷೆಯಾದ ಕನ್ನಡದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಭಾಷೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಅನೇಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಜರ್ವಾನ್ ಕವಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಒಂದು ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನೇ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ನಾವು ಸಂಸ್ಕೃತದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹೊರೆಯನ್ನು ತಂದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಗಾಧರನರವರು ತಂದಿರುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ನಾನು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಜಿ. ಕೆ. ತಕ್ಕೇಡ್ (ಪರಸಗಡ್) ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಗಾಧರನಾರವರು ತಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ನಿರ್ಣಯ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂತಹದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ವ್ಯವಹಾರಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಾಗ ಅದು ಸಮಗ್ರವಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿರುವ ಜ್ಞಾನ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಹಾಗೂ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆದು ಹೊರಹೊಮ್ಮಿ ಬರಾನಂತಹ ಭಾಷೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್ :—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಯಾವುದಾದರೂ ಅನ್‌ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಬೈದರೆ ಅದು ನಮಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಕೆ. ತಕ್ಕೇಡ್ :—ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ತಮ್ಮದೇ ಆದಂತಹ ಅನುಭವವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಶ್ರೇಷ್ಠತರವಾದ ಭಾಷೆ. ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡದ ಹೆಸರಾಂತ ಕವಿಗಳಾದ ರನ್ನ, ಪಂಪ, ಹರಿಹರ ರಾಘವಾಂಕ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಕಲಿತು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಸಮಗ್ರತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಕೇವಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಚಾಣುಕ್ಯನೆಂಬ ದೊರೆಯು ತನ್ನ ನೀತಿಯನ್ನು ಬರೆಯುವಾಗ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಅರ್ಥ ಶಾಸ್ತ್ರ ರಾಜಶಾಸ್ತ್ರ ಆಯುರ್ವೇದ ಇವುಗಳ ಮೂಲ ಮಂತ್ರಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿವೆ.

೦೨ Noon

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಬಳಸುವಂಥ ಯಾರೇ ಉದ್ಭಾವ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಲ್ಲಗಳೆದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಹಿಡಿದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದವರೆಗೆ ಇದು ಒಂದು ಕಂಪ್ಯೂರಿ ಭಾಷೆಯಾಗಬೇಕು, ಈ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಇಡಲೇಬೇಕು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಜ್ಞಾನ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಆಗಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಜರ್ಮನನಲ್ಲಾಗಲಿ, ಬ್ರಿಟನ್‌ನಲ್ಲಾಗಲಿ, ಕೆನಡಾದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಯುರೋಪ್ ಖಂಡದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಏಷ್ಯಾ ಖಂಡದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಯಾವುದೇ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಹಿಂದಾದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರು ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಾಯಿತು. ಆದರೂ ನಾವು ಈ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವಂಥ ಜ್ಞಾನ ಸಂಪತ್ತನ್ನು, ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ನಾವು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಪುರಾತನವಾದಂಥ ಭಾಷೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾಳಿದಾಸ ಬರೆದ ಶಾಕುಂತಲ ನಾಟಕವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದು ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಧಾನಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿ, ಹಿಂದಿನ ಸಕಾಲದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಮುಂದಿ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಾಗಲಿ ಅವರು ಅಡಿದ ಭಾಷೆ, ಕೊಟ್ಟಂಥ ಒಂದು ಜ್ಞಾನದೀವಿಗೆ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸೂಕ್ತ. ವಾಸ್ತವಿಕ ಜೀವನದ ಸತ್ಯತೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ, ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನಾಂಗವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಒಂದು ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ದರ್ವೇದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಬಹಳ ರಸವತ್ತಾಗಿ, ಫಲವತ್ತಾಗಿ ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಇವತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಭಾರತದಿಂದ ವಿಶ್ವದ ಮೂಲ ಮೂಲಗಳಿಗೆ ಹಬ್ಬಿದಂಥ ಭಾಷೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಇವತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಂಗದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಭಾಷೆಯನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಈ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ವೈದಿಕ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ,

ವೇದಗಳಲ್ಲಿರುವಂಥ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಯಾರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ; ಅವರೂ ಕೂಡ ಇದು ಒಂದು ಪವಿತ್ರವಾದಂಥ ಭಾಷೆ ಎನ್ನುವಂಥಾದ್ದನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಾನು ಒಂದೇ ಒಂದು ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

“ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಕೌಸ್ತುಭ ಪರಿಜಾತ ಕಸುರಾ ಧನ್ಯಂತರಿಶ್ವಂದ್ರಮಾ
ಗಾಹೂಕಾಮಧುವಾ ಸುರೇಶ್ವರಗಜೋ ರಂಭಾದಿವೇವಾಂಗನಾ ;
ಅಶ್ವಹಾ ಸಪ್ತಮುಖೋವಿಷಂ ಹರಿಧನುಶಂಖೋ ಸ್ವಸ್ತುತಂ
ಚಾಂಬುಧೇ ರತ್ನಾನೀವ ಚತುರ್ಧಶ ಕುರ್ವಸ್ವದಾಮಂಗಲಂ”

ಇಷ್ಟೊಂದು ಪವಿತ್ರವಾದ, ನಮ್ಮ ಆಚಾರ್ಯರು ಹೇಳುವಂಥ, ಮತ್ತು ಪವಿತ್ರ ರೀತಿಯಿಂದ ಅನುಸರಿಸುವಂಥ ಇಷ್ಟೊಂದು ವಿದ್ವತ್ಪೂರ್ಣವಾದಂಥ ಭಾಷೆಯನ್ನು ನಾವು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇದನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲಿಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕಂಕಣಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಧರ್ಮಗುರುಗಳಿಗೆ, ಮಠ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಿಗೆ, ಅನೇಕ ವಿದ್ವನ್ಮಣಿಗಳಿಗೆ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಂಡಿತರಿಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರ ಸಹಾಯಮಾಡಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಅಂಥಾ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನದೇ ಆದಂಥ ಹಣದ ಸಹಾಯಮಾಡಿ, ಈ ಭಾಷೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಬೇಕು, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವಂಥ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಂಡಿತರು, ವಿಶ್ವದ ಮೂಲೆಮೂಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದರೆ, ವ್ಯಾಮಾಣಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ತೆರೆಯುವುದು ಯೋಗ್ಯವೆ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಗಾಧರನ್‌ರವರು ತಂದು ಈ ನಿರ್ಣಯ ಸೂಕ್ತವಾದುದೇ ಎಂದು ಅವರೇ ವಿಚಾರಮಾಡಲಿ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಲ್ಲ. ವೈದ್ಯಕೀಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂದರೆ ಅದರ ಕಾಲೇಜುಗಳಿವೆ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಅಂದರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಲೇಜುಗಳಿವೆ. ಆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವಂಥ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೃಂದ ಇದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಕಲಿಯುವಂಥ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೃಂದ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ತನ್ನದೇ ಆದಂಥ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು, ತನ್ನದೇ ಆದಂಥ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು, ತನ್ನದೇ ಆದಂಥ ವಿಶೇಷ ಗುಣವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದು ಸ್ವಲ್ಪವೇ. ಇಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಜನರಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಅದು ಮೂಡಿ ಬಂದಿದೆ. ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಇವತ್ತು ಈ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುವಂಥ ಜನರಲ್ಲಿ, ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಭಾಷೆ. ಇವತ್ತು ಆಕಾಶವಾಣಿ ಮುಖಾಂತರ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಸುದ್ದಿ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಭಾಷೆ ಜನರು ಆಡುವಂಥ ಭಾಷೆಯಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ಡೆಡ್ ಲಾಂಗ್ವೇಜ್. ಸಂಸ್ಕೃತ ಸತ್ತ ಭಾಷೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಂಥಾದ್ದು. ಅದು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಯಾವ ಮೂಲೆಯಲ್ಲೂ ಜನ ಆಡುವಂಥ ಭಾಷೆ ಅಲ್ಲ. ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಯನ್ನು, ತಮ್ಮ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಕಟ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಪಂಡಿತರು ಆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯತಕ್ಕಂಥ ಲಲವರಿಕೆ ಇದೆಯೋ, ಅಸಕ್ತಿ ಇದೆಯೋ ಅವರು ಆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಸರಳವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಸುಲಿವ ಬಾಳೆಹಣ್ಣಿನಂತಿದೆ, ಕಬ್ಬು ಸುಲಿವರ ಯಾವ ರೀತಿ ರಸ ಬರುತ್ತದೋ ಹಾಗೆ ರಸವತ್ತಾದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡುಬರತಿದ್ದೇವೆ. ರಾಘವಾಂಕ ತನ್ನ ಹಂಪ್ಪಂದ್ರ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಮಾಯದ ಅಬಲೆಯರು ಬಂದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ :

“ಕಾರೊಳು ಕನ್ಯೆಯರು ಹಗಲಂ ನೋಡಲು ಬಂದರೊ
ಸುರಾಸುರರಂಬುಧಿಯಂ ಮಧಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸೊಸೆ ವಿಷದ
ಹೆಗೆಹೊಯ್ದು ಕಗ್ಗನೆ ಕುಂದಿ
ಜಗದೋವಿಯರು ಬಂದು ಮಾನಿಸದಾದರೊ”

ಇಷ್ಟೊಂದು ರಸವತ್ತಾಗಿ ರಾಘವಾಂಕ ಹಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಂಪದ್ಧರಿತವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯವಿದೆ. ಸುಂದರವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯವಿದೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಸುಲಲಿತವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಸರಸ ಸರಳವಾದಿ ಹಾಡಿದ ನಮ್ಮ ಕವಿಗಳು, ಪುಣ್ಯವಂತರು, ಪುಣ್ಯ ಪುರುಷರು, ಇಂತಹ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಾಗ, ಇವತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ನಮ್ಮ

ದೇಶಕ್ಕೆ ಬರಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಲಿ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಆಡುವಂಥ ಭಾಷೆ, ಕನ್ನಡ ಕೆಲಕೋಟಿ, ೪ ಕೋಟಿ ಕನ್ನಡ ಜನಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಬರಲಿ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಹೃತ್ಯೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಬರಲಿ, ಕನ್ನಡದ ಶಬ್ದ ಪುನರ್ವಿವರಣೆ ಬರಲಿ, ಕನ್ನಡ ಶಬ್ದಕೋಶ ಬರಲಿ, ಕಟ್ಟಲರಂಥ ವಿದ್ಯಾವಂತರು, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪಂಡಿತರು ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬರಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಲಿ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಇವತ್ತು ವಿಶ್ವ ಸಮ್ಮೇಳನ ಮಾಡಲು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಇಷ್ಟೊಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಲಿಕ್ಕೆ, ಉಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿ ಇದೆ, ತಂಪಿದೆ, ತನಸು ಇದೆ, ಇದು ಒಣ ಒಣ, ಬಣ ಬಣ ಅಲ್ಲ, ಕನ್ನಡ ಸರಳವಾಗಿ, ಸುಂದರವಾಗಿ ಹಾಡಿ ಕುಣಿಸಿದ ಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ. ರಸ್ತೆ, ಪಂಪರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸುಂದರವಾಗಿ, ಸರಳವಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇವತ್ತು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಮೂರಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ತಾಯಿಯ ಎದೆಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿದು ತಾಯಿ ಭಾಷೆಯಾದ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಅಷ್ಟು ವ್ಯವಹಾರಿಕವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾದುದಲ್ಲ. ಜಗತ್ತಿನ ಮಹಾ ಪಂಡಿತರು ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳವರು ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರನ್ ರವರು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಏನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಅದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಅವರ ಪಾಂಡಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಕುಂದಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವೇ ಮಾತ್ರ ಭಾಷೆಯಾಗಿರುವಾಗ ಕನ್ನಡದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವೊಂದನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಅಂಥಾ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತಂದಿದ್ದರೆ ಆಗ ನಿಜಕ್ಕೂ ಈ ಸಭೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಬೆಂಬಲ ದೊರೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಬಹಳ ಸಂಕುಚಿತ ಭಾವನೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ನಾನು ಹೃತ್ಯೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಏನು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಅವರು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕನ್ನಡಕ್ಕೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ ಕನ್ನಡ ಶಬ್ದವನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಕಿವಿ ನಿಗರುತ್ತದೆ, ವಿರಾವೇಷ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಅಪ್ರವಹಾರಿಕ ನಿರ್ಣಯ, ಯಾರು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಲಾರರು ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನ್ ರವರು ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಿಶ್ವ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂಥಾ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆಂದು ಅಶಿಸಿ, ಅವರು ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಅವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ (ಬೆಳ್ಳೂಳ್ಳಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದಂಥ ಶ್ರೀಗಂಗಾಧರನ್ ರವರು ತಂದಂಥ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ತಕ್ಕೇಡ್‌ರವರು ಬಹಳ ಸೊಗಸಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕವಿಗಳೆಂದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ ಒಹಳ ಸೊಗಸಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿ ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಈಗ ಕೇವಲ ಎರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ, ಏತಕ್ಕೆ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರನ್ ರವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ, ಜೀವಂತ ಭಾಷೆ, ವಿಶ್ವದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ತಾಯಿ ಭಾಷೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬಹುಶಃ ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರನ್ ರವರು ಹೇಳುವಾಗ ಒಂದು ಸತ್ಯವನ್ನು ಮರೆತಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ ಮಾನವನ ಮೂಲ ಮಂತ್ರ, ಮಾನವನ ಮೂಲ ಮಂತ್ರವೆಂದು ಮಂತ್ರವನ್ನು ತಂದು ಕೂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ, ಆದುದರಿಂದ ಬಹುಶಃ ಅವರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮರೆತಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ಭಾಷೆಯಾಗಿರುವುದು, ಶತಶತಮಾನಗಳು

ಉರಳಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಇವತ್ತು ಉನ್ನತವಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರನ್‌ರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ನಮ್ಮ ಭಾರತದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಭಾರತದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ನಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶ ಜಾತೀಯತೆಯ ತಾರು ಮನೆಯಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ೯೫ ಭಾಗ ಜನತೆಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ. ಯಾರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದವರು, ಉತ್ತಮ ಕುಲದವರು ಎಂದು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಮಾತ್ರ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳೆಂದು ಭೂ ಸುರರೆಂದು ವರ್ಣನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯ ಭಾಷೆಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಗಳು, ತಂತ್ರಗಳು ಇವೆ ಇಲ್ಲವೆಂದಲ್ಲ ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ೯೯ ಭಾಗದ ಜನಕ್ಕೆ ಅದರಿಂದ ಉಪಯೋಗವಿದೆಯೇ, ಅದರ ಅಗತ್ಯತೆ ಇದೆಯೇ ? ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಮನುಸ್ಮೃತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಾಗ ಭಾರತದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ೯೯ ಭಾಗದ ಕೆಳವರ್ಗದ ಜನಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಮೋಸ, ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಮನುಸ್ಮೃತಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ ಎಂದರೆ, “ಶೂದ್ರರನ್ನು ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡಬಾರದು, ಅವರು ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮುಂದುವರೆದರೆ, ಅವರು ಮುಂದೂಮ್ಮೆ ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಅಡಿಯಾಗಬಹುದು” ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಮನುಸ್ಮೃತಿ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿದ್ದರೆ ಸಾ! ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರು ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ಬರೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ಅರಕೇರಿ ರಾಜಕಾರಣಿಯಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೇ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಬರೆದಂಥ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ನಾವು ಓದಿದಾಗ ತಿಳಿಯುವುದೇನೆಂದರೆ, ಅವರು ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕ್ಲಾಸಿಗೆ ಅವರು ಅಟೆಂಡ್ ಆದಾಗ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಂಡಿತರು ಈ ಶೂದ್ರನಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಲಿಸಿದರ್ಮವನ್ನು ಕಿಡಿಸಲಾರೆ ಅಂತ ಆ ಕ್ಲಾಸನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟುಹೋದ ಪ್ರಸಂಗವಿದೆ. ಅನಂತರ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರು ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಜರ್ಮನ್ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ತಿರುಳೇನು, ಭಾರತದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ೯೯ ಭಾಗ ಜನಕ್ಕೆ ಅದರಿಂದ ಅಗಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯ, ಮೋಸ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ವೇದ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳೆಲ್ಲಾ, ಮಾನ್ಯ ಬಸವಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ,

“ವೇದವೆಂಬುದು ಓದಿನ ಮಾತು,
ರಾಸ್ಯವೆಂಬುದು ಸಂತೆಯ ಸುದ್ದಿ,
ಪುರಾಣವೆಂಬುದು ಪುಂಡರ ಗೋಷ್ಠಿ,
ತರ್ಕವೆಂಬುದು ತಗರ ಹರಟೆ”

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯೇ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆತರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವೇದ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಿಂದ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಭಾರತದ ೯೯ ಭಾಗ ಜನಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಿಂದ ಅಗತಕ್ಕ ಪ್ರಯೋಜನವಾದರೂ ಏನು? ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವು ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅದರೂ ಏನಿದೆ ? ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವಯಾವ ಭಾಷೆಗೆ ಪ್ರಥಮ ಮತ್ತು ದ್ವಿತೀಯ ಸ್ಥಾನವೆಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದರಂತೆ ಓದಿಕೊಳ್ಳಲಿ, ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿಕೊಳ್ಳಲಿ ನಾವು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರನ್ನು ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದ ನಂತರ ಅವರೂ ಬಾರ್ ಅಟೆ ಲಾ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದನಂತರ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಜರ್ಮನ್ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ವೇದ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಶತಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಶೂದ್ರರನ್ನು ಮಾತೃ ೯೯ ಭಾಗದ ಕೆಳವರ್ಗದ ಜನರನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅನ್ಯಾಯ ಅತ್ಯಾಚಾರಕ್ಕೆ ಈಡುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಓದಿ ಮೈಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯೇ ? ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾನರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ, ಶತಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕವರು ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕೆಂದು

ಚಳುವಳಿ ಹೂಡಿ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ ತಿರುಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು, ಪೋಷಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಾವು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ? ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಾಗಲೀ, ಉಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಾಗಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ವರ್ಣಾಶ್ರಮ ಧರ್ಮವನ್ನು ಹಾಗೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಮಾನವನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಅಪಚಾರವೆಸಗಿದಂತಾಗುತ್ತದೆಂಬುದರಲ್ಲಿನು ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು-ಗಂಡು ಸರಿಸಮಾನರು ಎಂದು ಸಾರುವ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಅಪಚಾರವಾಗುವುದು ಖಂಡಿತ. ಹಿಂದೆ ಅನಾಗರೀಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಬೆಲೆ ಇತ್ತು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮಾನವ ನಾಗರೀಕನಾಗಿ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸಹ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪುನಃ ನಾವು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮಾನವನ ವಿಚಾರಗಳು ಬದಲಾದ ಹಾಗೆ ಕಾನೂನುಗಳು ಸಹ ಬದಲಾಗುತ್ತಿವೆ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಅನೇಕ ಕಾನೂನುಗಳಿಗೆ ಇಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿ ಏತಕ್ಕೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು ? ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನಾರವರು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ತಾವು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ವಾದವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದೀರಿ ; ಅದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕದ್ದು. ಆದರೆ ತಾವು ತಂದಂತಹ ವಿಚಾರ ಒಪ್ಪತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಕಲ್ಯಾಣವಿಲ್ಲ. ರೇಡಿಯೋ ದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸರಳವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆಯೆ, ಅದು ಜನಭಾಷೆ ಅಲ್ಲ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ, ತಾವು ತಮ್ಮ ಹೊಲದಲ್ಲಿ, ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ದುಡಿಯಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲ ಇರುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಹ ಹೊಸದಾಗಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕೆಂಬ ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ಕಾಲವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡುವುದು ತಪ್ಪು. ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದಾದರೆ ನಾವು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಿರುಗಿ ನಾವು ಆಶ್ರಮವಾಸಿಗಳಾಗಿ, ಋಷಿಶಾಸ್ತ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೇರಿ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯು ಛಾರತದ ೯೯% ಕೆಳವರ್ಗದ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಗುಲಾಮ ಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಇಡಲು ಕಾರಣೀಭೂತವಾದ ಮೂಲಕ ನಾನು ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಋಷಿಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಲ್ಲಿದ್ದೆವು ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದ್ದರಿಂದ, ವರ್ಣಾಶ್ರಮವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಂತಹ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಮಗೆ ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನಾರವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ, ಇದನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಅವರು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ಆಶಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ—ನಾನು ಒಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರ ಖಾಸಗಿ ನಿರ್ಣಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸದನ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೊದಲ ದಿವಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ, ಸರ್ಕಾರ ಈ ಸದನವನ್ನು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಡೆಗಣಿಸಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ರಾಮದೇವರಾವರು ತಂದುತಹ ನಿರ್ಣಯ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಕೂಡ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನಾರವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗಲು ಸಹ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲ. ಸದನ ನಡೆಯುವಾಗ ಮತ್ತು ವಿಷಯಗಳು ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಉತ್ತರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಈ ರೀತಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮನಬಂದಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಈ ಸದನದ ಗೌರವವೆಲ್ಲ ಅಳಿದು ಹೋಗತಕ್ಕ ಕಾಲ ಬಂದೀತು. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಸಭೆ ಸೇರಿದಾಗ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಕೂಡದು ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಕೂಡದು ಎಂದು ನಿಯಮ ಇದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಹೋಗುವುದಾದರೆ (ಅಪಶೃಂಗ ಕೆಲಸ ಇದ್ದರೆ) ತಮಗೆ ಬರೆದು ತಮ್ಮ ಮತ್ತು ಈ ಸದನದ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ, ಇಷ್ಟು ಬಂದಂತೆ ನಡೆಯುವ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಲ್ಲದೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರುವ ವರೆಗೆ ಈ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಅವರು ಬಂದಾಗ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸೋಣ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Is there anything to say from the Government side ?

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮೊದಲು ಬಂದಂತಹ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ನೀಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಾನು ಮೊದಲೇ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಮನೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸಹ ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದು, ಬರೆದುಕೊಂಡದ್ದು ಮತ್ತು ಉತ್ತರಿಸಿದ್ದು ಉಂಟು ಈ ನಿರ್ಣಯ ಏನಿದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ವೇಳೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಈಗ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಗುರುತುಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಅವರೇ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ತಪ್ಪಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಬರುತ್ತಾರೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ ವಿಷಯ ಏನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಬಹಳ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಬೇಕಾದವುಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮಹತ್ವದ ಕೆಲಸ ಬೇರೆ ಏನಿದೆ ? ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ? ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಉತ್ತರಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ದೇವರು ನಿಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ, ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ ಆ ವಿಚಾರ ಬೇರೆ. ವಿಷಯ ಚರ್ಚಿಸಬೇಕಾದವುಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿ. ಈ ರೀತಿ ಸಭೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಈ ಮನೆಯ ಗೌರವವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The Government should make a note for future guidance. The Hon. Minister concerned, without giving any scope for objection, should invariably be present.

SRI Y. RAMAKRISHNA.—Yes. I will take the note of it.

† ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್ (ಜನ್ನಗಿರಿ ಕ್ಷೇತ್ರ).—ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನಾರಾಯಣರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಿಶ್ತವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿದೆ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರಾದ ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಒಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿಲ್ಲವೆಂದರು. ಬಹುಶಃ ಅವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಏನೇನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ, ನಾವು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ. ಸಂಸ್ಕೃತದ ವಿಷಯವನ್ನು ಇವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವಾಗ ಇದು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದರು. ಇದು ಬರೀ ಭಾಷೆ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲ, ಆದರೆ ಘನತೆ, ಗಾಂಭೀರ್ಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕೆಂದರು. ಹೀಗೆ ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಬೊರೊಟೋದಲ್ಲಿ, ಬರ್ಲಿನ್‌ನಲ್ಲಿ, ಲಂಡನ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಓದುತ್ತಾರೆ, ಗ್ರೀಕ್, ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಗಳು ಹೇಗೆ ಹುಟ್ಟಿದವು, ಕ್ರಿಸ್ತ ಮಾರ್ತನಾಡಿದ ಭಾಷೆ ಹೇಗಿತ್ತು. ಹಾಗೂ ಮೊದಲು ಭಾರತದ ಭಾಷೆ ಹೇಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲ ನಾವು ನೋಡತಕ್ಕ ಹೋಗುವುದಾದರೆ ತಜ್ಞರನ್ನಾಗಲೀ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳನ್ನಾಗಲೀ ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆಗಲೇ ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ಸತ್ತು ಹೋಗಿರತಕ್ಕ ಭಾಷೆಗಳು, ಅದೇ ರೀತಿ ಸಂಸ್ಕೃತವೂ ಸತ್ತು ಹೋಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಜೀವ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಸೇರಿದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ, ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗ ಸೇರಿದೆ. ಅವರು ಅಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಭಾರತೀಯ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಲೀನವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ; ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದು ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನು ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ವಿರ್ಚಿ ಮಾಡುವ ದಣುವನ್ನು, ಹಾಲಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಭಾಷೆಗಳು ಏನು ಬೆಳೆದಿಲ್ಲ, ಅವಕ್ಕೆ ವಿರ್ಚಿ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ರಕ್ತ ಮಾಂಸ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಂದಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತದ ಹಿಡಿತದಿಂದ ತಪ್ಪಿದ ತಕ್ಷಣ ಇಂಗ್ಲೀಷನ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆವು. ನಮ್ಮ

ಮಾತೃಭಾಷೆ ಏನಿದೆ ಅದು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೋಗದಿಂದ ನರಳುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡುವುದು ಬಿಟ್ಟು ಈಗ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವ ದುಗಗಳು ಕಾಯಿಲೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಸ್ವರಂವ ಅಜ್ಜಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುವುದು ಅಂಥ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯ ಮಾತಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಆರಕೇರಿ.—ಅಜ್ಜಿ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರೀತಿ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಅಜ್ಜಿ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೂ ಪ್ರೀತಿ ಇದೆ, ಇಲ್ಲವೆಂದು ಅಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅವರು ಸತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಜೀವಂತವಾಗಿರತಕ್ಕ ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆಯಾಗಲೀ ಅದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ. ನಮಗೆ ಆಹಾರ, ಬಟ್ಟೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಹೇಗೆ ಜೀವನದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳೋ ಹಾಗೆ ಭಾಷೆ ಕೂಡ ಒಂದು ರಾಜ್ಯ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜನಾಂಗದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವರು ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಂಡು ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸಣ್ಣ ಭಾಷೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಅದು ಮಹಾನ್ ಭಾಷೆ. ಅದು ದೇವತೆಗಳ ಭಾಷೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ದೇವತೆಗಳೇ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ನಾವು ನೀವೆಲ್ಲ ಮನುಷ್ಯರಾದ್ದರಿಂದ ಮಾನವ ಸಹಜ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡೋಣ. ನೀವು ಬೇಕಾದರೆ ದೇವತೆಗಳಾದಾಗ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ನಾವು ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸೋಣ. ನಮ್ಮ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ, ಅದನ್ನು ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಹಲವಾರು ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳಾದ ಮೇಲೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಯಾವ ಸ್ಥಾನ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಇವತ್ತು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ.

೧೨-೩೦ ಪ.ಎಂ.

ಇನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಬರದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮತ್ತೊಂದು ಶಿಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಿರುತ್ತದೆ ಅವರ ಭಾಷೆ, ಅಂಥದರಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಪುರು ಮೂಡಿದರೆ ನಾವು ಓಡಿಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ನಾರ್ತನನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಯಾವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಜನರು ಬಳಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಯಾವ ಭಾಷೆ ಜನಪದದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಿಲ್ಲವೋ ಆ ಭಾಷೆಗೆ ರಕ್ಷೆ, ಮಾನ್ಯ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಜನಪದ ಇಲ್ಲದೇ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸತ್ತುಹೋಯಿತು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಯಾವಾಗಲೂ ಜನರ ಭಾಷೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಬುದ್ಧ ಜನರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದ. ಅವನಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಜ್ಞಾನವಿದ್ದರೂ ಜನರ ಭಾಷೆಯಾದ ಪಾಳಿ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಾಕೃತದಲ್ಲಿ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದ. ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತೆ ಇರತಕ್ಕ ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗಲೇ ಯಾವುದೇ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವಾಗಲೀ ಜನರ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ವಿಶ್ವ ಎಂಬ ನದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಬರುವ ತರಹ ಆಗಿದೆ. ವಿಶ್ವ ಪದ ತೆಗೆದು ಆ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಹೇಗಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಜಗದ್ಗುರುಗಳು ಎಂದ ಹಾಗಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಜಗದ್ಗುರುಗಳನ್ನೇ ಕೋಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಜಗದ್ಗುರುಗಳಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜಗತ್ತಿರುವುದೇ ಒಂದು. ಆದರೆ ಜಗದ್ಗುರುಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮೂರು ಜನ ಜಗದ್ಗುರುಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಜಗದ್ಗುರುಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಜನರಿಗೆ ಕೆಟ್ಟ ರೋಗಗಳು ಬಂದಿದ್ದು ಬಾಯಿಗೆ ಬದಹಾಗಿ ಈ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ. ತಕ್ಕೇಡ್ ಅವರು ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಬೆರಸಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅವರು ಯಾರನ್ನೋ ಬೈಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹಾಗೆ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಹಿಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಹತ್ತುಹತ್ತು ಪೈಸೆ ಹಾಕಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ

ಪೂಜಾರಿಗಳು ಬಂದು ಮಂತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಂತಿತ್ತು. ನಾನು ಇಂಥದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಾಗ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಪೂಜಾರಿಗಳು ಮಂತ್ರ ಹೇಳುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತೇನೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಶ್ಲೋಕ ಹೇಳುವಾಗ ನಡುವೆ ಎರಡೆರಡು ಸಾಲುಗಳನ್ನು ನುಂಗಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಏನೋ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಹತ್ತು ಪೈಸೆ ಹಾಕಿದರೆ ನಮಗೆ ಅಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಮಹಾನ್ ಪಂಡಿತರು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಭಾಷೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಗೌರವವಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಇವತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಜನಜೀವನಕ್ಕೆ ಅಪ್ರಕೃತ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೂ ಆ ಜ್ಞಾನ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಗಾಧರನ್ ಅವರಂಥವರು ಅದನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಲಿ. ಆದರೆಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡೋಣ. ಅವರು ಬೇಕಾದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಯಬಾರದು. ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕುರುಹಾಗಿ ಅದನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಪಂಡಿತರನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳೋಣ. ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮೂರು ಜನರನ್ನು ಇಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಒಬ್ಬರೇ ಆದರೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದೇ ಶ್ಲೋಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಬಗ್ಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೇರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಿ. ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕರೀಬನರನ್ನು ಬಿಳಿ ಜನರು ಗುಂಡುಹಾಕಿ ಕೊಂದರೆಂಬುದನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲಾ ಓದಿದ್ದೀರಿ. ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನೀಗ್ರೋಗಳನ್ನು ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಂತರ ಗುಂಡು ಹಾಕಿ ಹೆದರಿಸಿ ಕೊಂದುಹಾಕಿದರು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗುಂಡುಹಾಕಿ ಕೊಂದುಬಿಟ್ಟರೆ ಇವರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೊಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಸತ್ತು ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟರೆ ಕಸ ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ, ಬಟ್ಟೆ ಒಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ, ಚಪ್ಪಲಿ ಹೊಲಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮನುಷ್ಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತಲ್ಲ. ಗುಂಡು ಹೊಡೆದು ಸಾಯಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇವರೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಮನುಷ್ಯ ಬದುಕಿರಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರು. ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮನುಷ್ಯ ತ್ವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಗುಂಡು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರು, ನಮ್ಮವರು ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರು. ಇಲ್ಲಿ ದೇಹ ಉಳಿಯತು, ಅನೇಕಾಬ್ಬ ಕೆಲಸಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇರಬೇಕಾದ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡ. ಗುಂಡುಹಾಕಿ ಕೊಲ್ಲುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕ್ರೂರವಾದ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ಬಳಸಿ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದ ಅಂತಃಕೃತ್ಯವನ್ನು ಕೊಂದು ಸಮಾಜವನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಪೂರ್ವಸರ ಅರಕೇರಿಯವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಶೂದ್ರ ಹಣವನ್ನು ಗಳಿಸಬಾರದು, ದುಡ್ಡು ಅವನಿಗೆ ಸೇರಬಾರದು, ದುಡ್ಡು ಸೇರಿದರೆ ಅವನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ ಎಂದು.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್.—ಅರಕೇರಿ.—ದುಡ್ಡು ಹೋಗಬಾರದು ಎಂದಲ್ಲ. ಅವನು ದುಡ್ಡು ಗಳಿಸಬಾರದು, ಅವನು ದುಡ್ಡು ಗಳಿಸಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಬಾದಕನಾಗುತ್ತಾನೆ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ದುಡ್ಡು ಗಳಿಸಿ ಶೂದ್ರರಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಥಾನವಾಸ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಅವರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಬಾಧಕರಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ನನಗೆ ಹಾಗೆ ಅನ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ದುಡ್ಡು, ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಶೂದ್ರರಲ್ಲಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಜೊತೆ ಸೇರಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಟ್ಟೆ ಗಿಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಜನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವವರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಜೊತೆಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಮೇಲ್ವರ್ತಿಯವರು ಯಾರು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಬಾಧಕವಾಗತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಅನುಕೂಲವಾದ ತಕ್ಷಣ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಕೊಂಡು ಜೈ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ. ಅಪ್ರಕೃತವಾದ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ. ಕನ್ನಡವನ್ನು ಹೇಗೆ ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಲೋಕಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಬೆಳೆಸಬೇಕು, ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು ಅದನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡೋಣ. ಸಂಪತ್ತು ಎಂದರೆ ದುಡ್ಡು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಜ್ಞಾನಸಂಪತ್ತು ಯಾವರೀತಿ ಹಂಚಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಟಾಟಾ ಬರ್ಲಾ ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಧನಸಂಪತ್ತು, ಯಾವರೀತಿ ಕೋಡೀಕರಣವಾಗಿದೆಯೋ ಹಾಗೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜ್ಞಾನಸಂಪತ್ತು ಕೆಲವರಲ್ಲೇ ಕ್ರೋಡೀಕರಣ ಆಗಿದೆ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಮಟ್ಟ ಚಾಸ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಜ್ಞಾನ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಪ್ರಯತ್ನಪಡಬೇಕು. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ

ಪ್ರಜೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ನಾವು ತೊಡಗೋಣ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನ ಅವರಲ್ಲಿ ನಿವೇದಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಮತ್ತೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಎದ್ದಾತದ್ದಾ ಬೈಯ್ದರೆ ಏನೋ ಸಂಸ್ಕೃತ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಆ ತರಹದ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಕೆಂಗೇಗೌಡ (ಚಾಮರಾಜ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಗಾಧರನ್ ಅವರು ರೀಟಿನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೇ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತಂದಿರುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅತೀ ಮುಖ್ಯವಾದ ಒಂದೆರಡು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನವಿವಸ ೧೦೦ ಜನರಿಗೆ ೩೦ ಜನರು ಮಾತ್ರ ಆಕ್ಷರಸ್ಥರಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ೭೦ ಜನರು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಬಗ್ಗೆ ಬೀಜವನ್ನು ಬಿತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಅದು ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಂದಾ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಇತರೇ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸು ತ್ತೇನೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಇನ್ನೂ ತನ್ನ ಕನ್ನಡತನವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ತನ್ನ ತನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯನ ಭಾಷೆಯಾದ ಕನ್ನಡ ವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು, ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಅದು ತನ್ನ ತನವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಸಲಕರಣೆಗಳು, ಬೇಕು, ಏನೇನು ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು ಇರಬೇಕೋ ಅವುಗಳು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜು ಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶಾಲಾಕಾಲೇಜುಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ, ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡಾ ಅಷ್ಟು ಸಮಂಜಸವಲ್ಲ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯದ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವರ್ಷದ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸುಮಾರು ೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರಾತಿ ಮಾಡಿರುವ ವಿಷಯ ನಮಗೆಲ್ಲ ರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡಾ ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ಆಡುಭಾಷೆಯಾದ ಕನ್ನಡವನ್ನು ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಆಗಲೇನೇ ನಮ್ಮ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿದಂತಾ ಗುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅಪಚಾರ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾ ನಿಲಯ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಅಪಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಗಾಧರನ್ ಅವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೂ ನಮ್ಮ ಡಾ|| ಗೋಕಾಕ್ ಭಾಷಾ ಸಮಿತಿ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಓದಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು ಅದರಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆದಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ಲಾಯಕ್ಕಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡಾ ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೀಮಿತ ಭಾಷೆ ಆಗಿದೆ. ಹಾಗೂ ಪಟೇಲರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇದು ಈಗಾಗಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಹಂಚಿ ಹೋಗಿ ಲೀನವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಇದು ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗಿ ನಿಶ್ಚೀತನಿಂದ ಇರತಕ್ಕ ಭಾಷೆ ಆಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಜಯಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರ್ ಅವರು ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ಜನರೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಒಂದೆರಡು ಕಡೆ ಇರಬಹುದು. ಇದು ಶೇಕಡಾ ೦೦೦೦,೦೦೦ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ಗಣನೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇದು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ,

ಇದು ಎಲ್ಲೊ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರಬಹುದು. ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಏನಿಲ್ಲಾ ಅತ್ಯಾಚಾರ ನಡೆದಿದೆ ಯೆಂದು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಭಾಷೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡಾ ಅನೇಕ ಅರ್ಥವರ್ಗಗಳ ತೊರಾಗಿ ಉಳಿದೋ ಏನೋ ಅದನ್ನು ಬಿಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿದ್ದು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಪುನಃ ಒಂದು ಚೇತನ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಮಿಡಿತಾ ಸಲ್ಲದು. ಮತ್ತು ಇದು ದೈವಹಾರಿಕ ಭಾಷೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಏನು ತರಲಾಗಿದೆ ಇದನ್ನು ಪಾಪನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಸನ್ನಿವರಣಾ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ತಿರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ (ಹೊಸನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಲಘುಕ್ಷರ. ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರನ್ ಅವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ನಿಲುವಳಿಯನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಂಬಲಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹೀಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲರು ಒಂದು ನಗೆ ನಕ್ಕರು ಬಹುಶಃ ನಾನು ಒಂದು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಂಬಲಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿ ಇರಬಹುದು. ಮನುವಿನ ಹಿಂದಕ್ಕೂ ಹಾಗೂ ನಂತರಕ್ಕೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶೀತವನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಔಷಧಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಮೂಗನ್ನೇ ಕೊಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿನ ಉದಾಹರಣೆ ಪಂಡಿತರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ? ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಯಾರು ಆತ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಜೀಡ. ಇವತ್ತು ವಾಲ್ಮೀಕಿ ರಾಮಾಯಣ ಗ್ರಂಥ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಬಹಳ ಅಪರೂಪ. ವ್ಯಾಸ ಯಾರು ? ಬೆಸ್ತರ ಹೆಂಗಸರ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವನು. ಇವರಲ್ಲಾ ಉದಾಹರಣೆ ಪಂಡಿತರು. ಏನೋ ಸಂಸ್ಕೃತ ಎಂದರೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣತ್ವಕ್ಕೂ ಅಂಟು ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಪಾದ ತಪ್ಪು ಇದು ಮನುವಿನ ನಂತರ ಅದಂತಹ ದುರಂತ. ಮೊದಲು ಈ ರೀತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬರೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇವತ್ತು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ದೇವತೆಗಳು ಯಾರು ? ಕೃಷ್ಣ ಯಾರು ? ಆತ ಗೊಲ್ಲ. ಒಬ್ಬರೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಇಲ್ಲ. ರಾಮ ಯಾರು ಆತ ಕ್ಷತ್ರಿಯ. ಎಂದಾಗ ಯಾವುದೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣತ್ವದ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಇಡೀ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಮಾಜದ ಮುಂದೆ ಇದುವಿತ್ತು ತೆರೆದು ನಿಂತಿದೆ. ಈ ಭಾಷೆ ಬೆಳೆಗಿಂತಿದೆ. ಹರಿದನರಾದಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇದರ ಸವಲತ್ತನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಏಕೆ ಪಡೆಯಬಾರದು ? ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಆಗಬೇಕೆನ್ನುವಾಗ ಇದು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಎಂದು ಅರ್ಥವೇ ? ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ತೀವ್ರವಾಗಿದೆ. ಈ ದಿನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹುದ್ದೆಗಳ ಹಾಗೂ ಕಛೇರಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನಿಡುವಾಗ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಭಾಷೆ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ. “ಅಭಿಯಂತರ ಕಛೇರಿ” ಎಂದರೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಳಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಇರಬಾರದೆಂದು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕೆನ್ನುವಾಗ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಮೊರೆ ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಏಕೆ ಒಂದೇ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಿಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗುವ ಲುಕ್ಕಾನು ಏನು ? ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಂಬಲ ಸಿಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ತೊಂದರೆಯೇನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪುನಃ ಹಿತ ಶಾಹಿ ಪದ್ಧತಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಮ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮಲ್ಲರ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಆತ ಉತ್ತಮ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆದಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ಕೊನೆಗೆ ಆತ ತನ್ನ ವೆಸರನ್ನೇ ಬದಲಿಸಿಕೊಂಡು ಸತ್ತ. ಇವತ್ತು ಜರ್ಮನಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ನಾವು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವಾಗ ಇದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ‘ಮನು’ ಅನೇಕ ಜಾತಿಯ ಕಟ್ಟುನಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಒಂದು ವರ್ಗದ ಜನರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಇಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಎಂದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪು ಏನು ? ಬೇಕಾದರೆ ಮನು ಧರ್ಮ ಶಾಸನವನ್ನು ಬೆಂಕಿಗೆ ಹಾಕಿ ಸುಡೋಣ. ಮನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಕಾನೂನಿನಿಂದಾಗಿ ಇಡೀ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾಷೆ ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಾದರೂ ಏನು ? ಇದು ಬಳಸುವ ಜನರು ಮಾಡಿರುವ ತಪ್ಪು. ಇದು ಭಾಷೆಯ ತಪ್ಪಲ್ಲಾ ಎಂದು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ಪಾಠಶಾಲೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು

ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕು, ನಮಗೆ ಬೇಡವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಇವತ್ತು ತ್ಯಜ್ಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿರುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ಬನಾರಸ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾನ ಇದೆ. ನಾವು ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ಥಾನ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಸದವಕಾಶ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ನಾವು ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ? ಇದರಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅಗುವ ತೊಂದರೆ ಏನು ? ಇದರಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವೇ ಹೊರತು ಅಪಕಾರವೇನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದುವ ಭಾಷೆ ಜನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಯುವ ಭಾಷೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಬುದ್ಧ ಪ್ರಾಕೃತ ಮತ್ತು ಪಾಳಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಿದ. ಅದು ಯಾವುದರಿಂದ ಜನ್ಮವಾಯಿತು ? ಅದು ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಜನ್ಮವಾಯಿತು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಪಭ್ರಂಶ ಭಾಷೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಜೀವಂತವಾಗಿ ಇದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಅನೇಕ ಪದಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬುದ್ಧ ಪಾಳಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಬರೆದ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಸತ್ತ ಹೋಗಿದೆ, ಅದು ಆದ್ಯಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಪಟ್ಟೀಲರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಜ್ಜಿಯಲ್ಲ, ಅದು ಜೀವಂತ ಭಾಷೆ, ಅನಂತವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿರುವ ಶಬ್ದ ಸಂಪತ್ತು ಬೇರೆ ಯಾವ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭಾರದ್ವಾಜರವರು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅನಂತ ವಿಷಯಗಳು ತುಂಬಿರತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಪಕೂಲವಾಗುತ್ತೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ, ನಮಗೆ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿ, ನನಗೆ ಸಮಯ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ (ನೌಗವಂಕಲ).— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾವ್ಯಕ್ತರೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಗಾಧರನ್ ರವರು ತಂದಿರುವಂತ ನಿರ್ಣಯ ಬಹಳ ಸರಳವಾದುದು. ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಹಳ ದೂರ ಹೋಗಿ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಬಹಳ ಪವಿತ್ರವಾದುದು. ಪ್ರಾಚೀನವಾದುದು ಎಂದು ವಿಷ್ಣು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ರೂ ಗೌರವ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಚೀನವಾದುದಾದರೂ ಪವಿತ್ರವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಚೀನವಾದುದನ್ನು ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನದನ್ನು ಯಾವ ಜಾಗದಲ್ಲಿಡುತ್ತಾರೆ. ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯದಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತಾರೆ, ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನ್‌ರವರು ಸಂದರವಾದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಸಂಸ್ಕೃತವೇ ಇತ್ತು, ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾನ್ಯ ತಕ್ಕೇದರ್‌ರವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಸ್ಕೃತವೇ ಇತ್ತು. ಮಹಾರಾಜರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತರರುಗಳು ಪಾದ ವಿವಾಧಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂತ ಭಾಟಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವಂತ ಮೂಲಭೂತ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ತಿಲಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಇಡುವಂತೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಕಷ್ಟಗಳೇನು? ಭಾವನೆಗಳೇನು ? ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳೇನು ಆಚಾರ ವಿಚಾರವೇನು ಎಂಬುದವನ್ನೂ ನಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡದೇ, ಪ್ರತಿ ನಿಧಿಸದೇ, ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸದೇ, ಅನುಪಯುಕ್ತವಾದಂತ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಈ ಸದನದ ಸಮಯವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಬೇಕು, ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕು ? ಎಷ್ಟು ಬೇಕು ? ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಗ ಇಲ್ಲವೆ. ಇದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಇಚ್ಛೆ ಇರತಕ್ಕವರು ಕಲಿಯಬಹುದು. ಗಂಗಾಧರನ್‌ರವರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾರವಾಗುವಾಗ ಪದೇ ಪದೇ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಜ್ಞಾನ ಬರುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಯಾರು ತಪ್ಪು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬಾರದು, ಯಾರಾದರೂ ಸತ್ತಾಗ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜನ ಕಣ್ಣೀರು ಶುಕುವಾಗ ಬರುವಂತ ಧ್ವನಿಯಂತ ಕೇಳುತ್ತಿತ್ತು ? ಇದು ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ, ಅವರಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಮೋಹ ಇರಬಹುದು, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ೪-೬ ಜನಗಳಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದಂತ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ

ವಿಲ್ಲ? ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ನೀತಿಗೆ ತಿಲಾಂಜಲಿ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರರವರು ಕೂಡ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಳವಳಿ ಇರತಕ್ಕವರು. ಇವತ್ತು ಜನತೆಗೆ ಅವರು ಆಡತಕ್ಕ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆಯನ್ನು ಜನತೆಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಜನತೆಗೆ ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಜನತೆಗೆ ಅವರು ಆಡತಕ್ಕ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು, ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತಹ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ, ನಾನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಗಾಧರನ್ ಅವರು ತಂದಿರುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ; ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಥಾನ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಕನ್ನಡದ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಹರಿಸಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮೆಳ್ಳೂರು ಆನಂದರಾವ್ (ರಾಜಾಜಿನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರರವರು ಒಳ್ಳೆಯ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸದವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್‌ರವರು ಅವರೇದೇ ಆದಂತ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಸುಸಂಸ್ಕೃತವಾದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಅವಹೇಳನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಸತ್ತು ಹೋಗಿದೆ, ಅಜ್ಜಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಸತ್ತು ಹೋಗಿಲ್ಲ? ಅದು ಅಷ್ಟಿಯೂ ಅಲ್ಲ? ಜೀವಂತವಾಗಿ ಇದೆ. ಅವರು ಷುರು ಮಾಡಿದ್ದು, ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಎಂದು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಎನ್ನುವ ಪದವು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದವೇ. ಪಟೇಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೩೦-೪೦ ರಷ್ಟು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳು ಇದ್ದವು. ಸತ್ತು ಹೋದ ಮೇಲೆ ಜೀವಂತವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್. — ಲೀನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಮೆಳ್ಳೂರು ಆನಂದರಾವ್. — ಸತ್ತು ಹೋದ ಮೇಲೆ ಅದು ಸಮಾಧಿ, ಲೇಶವೂ ಕೂಡ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿಯೇ ದೇಳುವುದಾದರೆ, ಭಾರತೀಯ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಸರ್ವವಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ವಿಶ್ವದ ಅನೇಕ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಛಾಯೆ ಕಾಣುತ್ತೆ. ತಂಸ್ಕೃತ ಸತ್ತು ಹೋಗಿ ನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಅದು ಪೂರ್ವಗ್ರಹ ಪೀಡಿತದಿಂದ ಕೊಡಿದ್ದು. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು, ಕಲ್ಪರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೇಳುವಂತ ವಿಚಾರವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್. — ನಿಮ್ಮ ಅಜ್ಜನವರ ರಕ್ತ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜೀವಂತವಾಗಿದೆ, ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯ ವರ ರಕ್ತ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜೀವಂತವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಅಜ್ಜ ಜೀವಂತವಾಗಿಲ್ಲ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ. — ಈಗ ಸಭೆಯ ಎದ್ದು, ಸೋಮವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಒಂದು ಘಂಟೆಗೆ ಸಮಾವೇಶ ಗೊಳ್ಳಲಿದೆ.

(ಸಭೆಯು ಹನ್ನೆರಡು ಘಂಟೆಗೆ ಏಕಪಕ್ಷ ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿ ಪುನಃ ಒಂದನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ, ೧೯೮೨ ಸೋಮವಾರದಂದು ಒಂದು ಘಂಟೆಗೆ ಸೇರಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಲಾಯಿತು)